

Nas tednik Korošci

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

5. leto / številka 9

V Celovcu, dne 26. februarja 1953

Cena 1 šilling

Misli k volitvam

Menda ga ni, ki se ne bi bil oddahnil, ko je minil dan volitev. Bila je zelo trpka preizkušnja, duševna in živčna. Za vsakogar, ki v volitvah ne vidi igranja, marveč dobesedno uodno in dalekosežno odločitev najbližje bodočnosti za ožjo in širšo domovino. Morda najtrpkejša je bila predvolilna borba za nas koroške Slovence, ki smo bili skozi tedne priče, da more biti lepa in blagovlasna naša slovenska beseda tudi posoda najbolj prostaške zlobe. Naši neprijatelji smejo biti ponosni na to, da so obogatili naš materini jezik s polno kopico novih izrazov, kakršnih niti pod nacizmom ni mo slišali v tako „duhoviti“ hudobnosti. Premnog je dejal, da se mu zdi, kot bi se v minulih tednih nad našo domovino odprlo peklo in izbruhalo nad našo domovino ves svoj gnjev in svoje sovraštvo. A ne bomo se čudili, če bo kljub temu spet govora o sporazumu, ki so ga hoteli skleniti s klevetniki, lažnjivci, agenti, krvniki, špijoni, plačanci in kar je še sličnih nazivov novega besednika. In ne bomo se čudili, da se bodo spet našli navidezni, ki bodo spet nasledili, verjeli in za njimi ponavljali.

Kaj smo mogli v teh mesecih nuditi narodu boljšega kot prošnjo, naj ohrani svoj idealizem, ki mu bo v temi vsesplošnega razkroja svetil kot zlata zvezda in mu ohranja dom in domovino. Naj dodamo še to, da za svoje morda male žrtve — Bog naj sodi o tem — nismo sprejeli niti enega šilinga in da smo na ljubo svojim vzvišenim načelom in v iskreni ljubezni do naroda molčali, ko so na najgnusnejši način blatili našo osebo čast, in doživljali celo, da so nekateri pobirali vse na nas nametano blato in ga morda vrgli za nami še drugič in tretjič. Naj bo še to prispevek k dejavnosti našega idealizma!

Volitve same so pokazale vso resnobo in usodnost položaja najprej v državi. Po vsem videzu so to bile predzadnje volitve po pravih političnih demokratičnih. Večinski stranki si stojita nasproti že enako močni — to prvič v vsej avstrijski zgodovini. Veliki zunanji in še notranji razvoj političnega življenja bo nato izsilil enosmernost in to v vsakem slučaju na račun politične svobode državljanov. Četudi ne odločamo o tem razvoju, bomo o njem dajali odgovor bodočnosti tudi mi in bodočnost bo sodila našo pravico ali krivdo. Njena sodba bo po božjih in naravnih zakonih pravična.

Demokratska fronta je dala svoje glasove avstrijskemu socializmu in mirno priznamo, da občudujemo disciplino njenih članov. Zagovor, da je to storila, ker ni prišlo do sporazuma, je laž. Sporazumska stranka bi jih bila po diktatu morala dati avstrijskim socialistom vsaj v državni zbor, po vsej verjetnosti pa tudi v deželni. Tako veleva brezpogojni paragraf njene ideologije. Da bi bila pri tem zajela delavce, za katere po neki akademski razlagi v našem krščanskem taboru baje ni bilo prostora, bi se dalo oprostiti s pristavkom, naj jih potem vsaj tam zaščiti pred popolnim raznarodovanjem. Ker pa je zavedla v nemški socializem male in srednje kmete iz našega slovenskega tabora, je pred zgodovino narodni zločin. S tem korakom je zaigrala moralno pravico, da se še imenuje zagovornica naših slovenskih interesov. Sicer pa bo kratkovidneže v njenih vrstah praktična izkušnja najbližjega razvoja o tem boljše poučila.

Tudi število našega krščanskega slovenskega tabora se je skrčilo za okroglo osemsto glasov. Za mali narodič nedvomno občutna izguba. Po vrhu tem bridkejša, ker jih ima dober del na vesti „Brez-vestnik“, sedaj slovensko pisani list avstrijske socialdemokracije. Laž je računala na naivnost ljudstva in se pri nekaterih ni uračunala.

Zato pa je ostalih štiristot koroških Slovencev posebno izza dogajanj minulih tednov prekaljenih v trdo jeklo. Ti so avant-

Slovinci, Slovenke!

Volilna borba je za nami. Vsaka borba pa je tudi šola. Tudi tokrat smo šli skozi politično šolo in tako utrdili svoje izkušnje.

Videli smo na delu moške in ženske, fante in dekleta, ki so pri danih razmerah storili več, kakor bi kdajkoli smeli in mogli od njih pričakovati.

Spoznanje, da smo na pravi slovenski poti, nam je vsem dajalo moči, da smo delo zmogli.

Potrudili se bomo, da bomo tudi brez mandata pomagali vsem, ki bodo pomoči potrebovali, in bomo tako vršili tisto politično poslanstvo, ki nam je bilo na volitvah poverjeno.

Hvala vsem sodelavcem in volivcem, ki so neomajno stali in ostali na braniku slovenstva na Koroškem.

Krščanska demokratska stranka

Koroški Slovinci!

Po končani volilni borbi se vsem sodelavcem in vsem volivcem prisrčno zahvaljujem za izkazano zaupanje.

Avstrijska politična zgodovina še ne pozna tako umazanega volilnega boja kakor smo ga doživeli koroški Slovinci v zadnjih tednih. Golide gnojnice so se s strani komunizma zlivale name osebno, čeprav sem si s poštenim delom služil svoj kruh in tudi kruh svoji družini. Neoporečno sem od svojega petnajstega leta stal v slovenskih krščanskih vrstah. Ni bilo napada, ki bi me strel ali omajal. Ljudje, ki so sami na mojem domu iskali slovenske gostoljubnosti in v potrebi pomoči, ki so sami izvirali iz izrazito krščanskega slovenskega tabora, so se pod vplivom komunizma odločili za to umazanijo.

Pribiti pa hočem in moram, da so sicer v toliko uspeli, da je zajadral del zavednih Slovencev v nemški socialistični tabor, prepuščam pa bodočnosti, ki bo sodila, če je bilo to slovensko dejanje.

Nisem se v svojem življenju krasil s tujim perjem, nisem jemal od nikogar šilingov za svoje narodno delo, pač pa sem pomagal, kjer sem mogel, tudi tistim, ki so v zadnjih tednih padli kot zveri po meni. Spozabili so se celo tako daleč, da so blatili moje pokojne starše, ki že trideset let počivajo pod zemljo, to in to edino me je hudo ranilo.

Tem višje cenim zaupanje, katero so izrekli dne 22. februarja volivci kljub vsemu obrekovanju.

Nismo dosegli na volitvah zaželenega cilja, imamo pa vsi zavest, da smo storili svojo dolžnost kot Slovinci in katoličani in ta zavest nam daje tudi popolno zaupanje v bodočnost koroških Slovencev, ki mogoče danes celotnega razvoja še ne vidijo, pač pa bodo spoznali, da je pot, katero smo nakazali, pravilna in edino pravilna. Po tej poti bomo tudi z naprejem usmerjali svoje delo vsi v službi slovenskega naroda na Koroškem.

Dr. Joško Tischler

Volitve niso odločile

Ko so bile v pozni jeseni razpisane volitve, sta obe glavni avstrijski stranki šli na volitve z zadržkom, da bodo in da morajo volitve dne 22. februarja odločiti, kakšna naj bo v bodoče avstrijska gospodarska politika. Večinska stranka, to je OeVP, se je borila za ohranitev položaja večinske stranke, nasprotno pa se je socialistična stranka borila za doseg položaja večinske stranke. Obema strankama se je želja izpolnila. OeVP je v parlamentu po številu poslancev ostala večinska stranka z enim glasom večine. SPOe pa je postala večinska stranka, ker ima večino volivcev. Toda v okoliših, kjer je dobila socialistična stranka večino poslancev, je treba za enega poslanca večje število volivcev, kakor pa v onih okoliših, kjer je dobila večino poslancev OeVP. Zato sedaj po volitvah govorita obe stranki o zmagi, z večjo upravičenostjo vsekakor socialistična stranka.

Skupina neodvisnih, VdU, je zatrjevala, da bo pridobila vsaj 10 poslancev na novo, izid volitev je pokazal, da je od sedanjih 16 izgubila dva. Tudi komunisti so izgubili

garda bodočega slovenstva na koroških tleh, seme krvavečega naroda. Tudi prihodnja leta ne bodo štedila pri njih s trpljenjem in žrtvijo. A le predobro sedaj vedo, da sta trpljenje in žrtev v osebnem in narodnem življenju hkrati jamstvo prave poti, najvišjeenja, a tudi najtežja dika krščanskega poedinca in naroda. Bog je, kjer se družita trpljenje in žrtev do zmage, ki je ne strejo režimi in nobeno zunanje nasilje.

Lahko bi izrekli posebno pohvalo Ziljanom, izmed Rožanov predysem Ledinčanom, izmed Gorjancev vrlim Bilčovšanom, v Podjuni Belanom, Zvabečanom, Globaša-

en državni mandat. Slika za volitve v državni zbor je naslednja:

Stranka	štev. glasov	odst.	štev. posl.
OeVP	1.781.969	41.3	74
SPOe	1.818.811	42.1	73
VdU	673.022	15.9	14
komunisti	228.228	5.3	4
ostali	17.244	0.4	

skupaj 4.319.274 100.00 165
Izid pravi, da je izgubila OeVP 3 poslance, VdU 2 in komunisti enega poslanca. Vseh teh 6 poslancev je pridobila SPOe.

Koroški deželni zbor

V koroškem deželnem zboru (izid volitev po okrajih je na 2. strani) bo imela socialistična stranka od 36 poslancev 18 (doslej 15), OeVP bo imela 11 poslancev (doslej 12), VdU bo imel 6 poslancev (doslej 8) in komunisti so ohranili 1 mandat.

V novi koroški deželni vladi bodo imeli socialisti glavarja in enega namestnika, skupno 4 člane vlade (doslej 3), OeVP bo imela enega namestnika in skupno dva člane vlade (doslej 3), VdU enega člana vlade.

V celovškem občinskem svetu dobijo so-

nom, Žitrajcem in Skocijancem in še dolgi vrsti drugih občin, kjer stojimo močnejši ali enako močni kot pred štiriletnjem. Pa tudi vespovsod drugod stojijo plemeniti značaji kot svetilniki sredi viharnega morja brezbožne mase. Zavest neoskrunjene zvestobe najlepšemu in najdražjemu, kar polni naše življenje, jim bodi zadoščenje in zahvala. Še trdnjeje se bodo sedaj strnile naše vrste, iz velike dolžnosti bodo izhajale večje pravice. Tudi v bodoče bomo kljubovali neurjem zlohotnosti mirno in brezstrastno, gradili in kovali bomo, žrtvovali in — molili. V našem taboru je koroška Slovenija!

Otroški

ležalni in navadni

vozički

v največji izbiri in po najnižjih cenah

Grüner

Celovec-Klagenfurt, Burggasse

cialisti 18 (doslej 16), OeVP dobi 10 (doslej 11), VdU dobi 7 (doslej 8) in komunisti eno odborniško mesto.

Preglednica na 2. strani nam pove, da je dobila Krščanska demokratska stranka 3.880 glasov, izid volitev v posameznih občinah je razviden iz nadaljne preglednice. Iz preglednice pa je tudi razvidno, da je pridobila socialistična stranka na Koroškem 21.922 glasov, izgubila pa je OeVP 7.577 glasov, VdU je izgubil 9.135 glasov, komunisti pa so pridobili 447 glasov.

KRATKE VESTI

Po vesteh iz Moskve je močno bolan eden najstarejših Stalinovih sodelavcev, Vjačeslav Molotov, ki se zaradi bolezni ne more več udeleževati političnega življenja.

Od začetka sovražnosti na Koreji znašajo ameriške izgube skupno 130.093 mož. Od teh jih je 20.543 mrtvih, 96.518 ranjenih in 13.030 ujetih in pogrešanih.

Francoski parlament je sprejel zakon, po katerem je pomiloščenih onih 13 Alžajčanov, ki so bili kot nemški vojaki udeleženi pri poboju v južnofrancoski vasi Oradour.

Vrhovni sovjetski poveljnik na Daljnem vzhodu, maršal Malinovski in namestnik sovjetskega zunanjega ministra Georgij Puškin, sta nadzorovala pred kratkim komunistične čete v Indokini.

V Rimu je umrl bivši italijanski ministriški predsednik Francesco Sav. Nitti v starosti 84 let. Umrl je bil ministriški predsednik po prvi svetovni vojni, ko je Italija zasedla slovenske pokrajine na Primorskem.

Zapadno-nemški zvezni svet je odobril soglasno pogodbo med Zapadno Nemčijo in državo Izrael o veliki odškodnini, ki jo dobijo Judje za škodo, ki jo je prizadejal Judom tretji rajh.

Po nekaterih vesteh iz Budimpešte je prišla tja posebna sovjetska komisija iz Moskve, ki bo nadzorovala „čistko“ med madžarskim vodstvom tajne policije.

Argentinski državni predsednik Juan Peron je obiskal glavno mesto južnoameriške republike Čile. Splošno sodijo, da pomeni ta obisk začetek ožjega političnega in predvsem gospodarskega sodelovanja med državama Čile in Argentino.

Ameriški predsednik Eisenhower se je skupno z vsemi člani vlade in s svojo ženo udeležil dne 20. februarja ob priliki dneva molitve za svetovni mir službe božje v stolni cerkvi v Washingtonu.

Pri Sv. Ožbaltu ob Dravi so začeli s pripravi za izgradnjo nove elektrarne na Dravi, ki bi imela 60.000 kilowatt in bi bila dogotovljena leta 1954. — To bi bila že šesta elektrarna na Dravi (Mariborski otok, Fala, Vuhred, Vuzenica in Dravograd) od avstrijske meje do Maribora.

Po podatkih britanskega notranjega ministrstva je izgubilo življenje na angleških otokih zaradi zadnjega poplavl in neurja 307 oseb, nad 20.000 ljudi pa je bilo prisiljenih zapustiti svoje domove.

V Hannoveru je umrl zaradi splošne oslabelosti bivši general nemškega rajha Rundstedt, ki je poveljeval v drugi svetovni vojni nemškim četam na Poljskem, v Rusiji in pozneje v Franciji. Star je bil 77 let.

Po poročilih iz Londona je smatrati obisk jugoslovanskega državnega predsednika maršala Tita v Angliji kot zasebni obisk, ker bi bil državni obisk pred kronanjem kraljice Elizabete nemogoč. Dne 23. marca bo sprejela maršala Tita kraljica Elizabeta.

Zastopniki avstrijskega zunanjega in trgovskega ministrstva bodo odpotovali v kratkem v Beograd, ker se bodo razgovarjali o odstranitvi ovir trgovskega prometa med obema državama.

Sovjetski maršal Vasilij Sokolovski je bil imenovan za šefa generalnega staba sovjetske armade. Ob koncu druge svetovne vojne je zapovedoval Sokolovski sovjetskim četam, ki so zavzele Berlin.

Politični teden

Nekaj je političnih področij, o katerih moramo skoraj v vsaki številki pisati, ker se pač okrog njih kuje bodočnost sveta. Kot Evropec smo seveda v prvi vrsti zainteresirani, ali bo prišlo do združene Evrope. Ko se je po zadnji vojni meja med komunističnim in demokratičnim svetom zarezala po sredi evropske celine, se je zapadna del Evrope pričel živo zavedati svoje slabosti. Medtem ko so Sovjeti z največjo naglico in ne izbirajoč sredstev, organizirali svoje nove komunistične države, je zapadna Evropa stala gospodarsko, politično in ideološko razcepljena in v letih 1945—1946 ni mnogo manjkalo, da ni prišlo do prevlade skrajnega levičarstva v Franciji in Italiji. Gospodarska sredstva Združenih držav ameriških v okviru Marshallove pomoči so pomagale zapadni Evropi do gospodarske samostojnosti. Bivši francoski zunanji minister Schuman je izdelal praktičen načrt, kako zapadno-evropske države povezati v gospodarsko skupnost, ki naj bo podlaga tudi politični in vojaški enotnosti. Prizadevanja so imela uspeh. Po večletnih pogajanjih se je šest zapadno-evropskih držav zedinilo, da bodo skupaj, združeno, upravljale in uporabile rudniška bogastva in vzporedno industrijo. Montanska zveza je postala dejstvo. Zdrava gospodarska podlaga je najboljši porok za zdrav politični razvoj. Gospodarska podlaga je tudi predpogoj za vojaško silo, ki varuje neodvisnost in razvoj zapadne Evrope.

Naslednja stopnja sta torej politična in vojaška. Ker je obramba predpogoj, je tudi njej posvečena večja pozornost. Ker sta francoski in nemški narod jedro evropskega zapada, je zato največjega pomena dejstvo, da sta se pariška in bonnska vlada načelno zedinili, da bo Zapadna Nemčija dala 12 divizij skupni evropski armadi. Tako francoska kot nemška vlada imata še težave z domačimi nasprotniki. Nedvomno jih bo sta prebredli. Francozi so objavili vrsto svojih želja, katerim naj bo ugodeno v meddržavni pogodbi o skupni evropski armadi. Tako želijo, da bi v slučaju potrebe smeli svoje čete, ki so podrejene skupnemu vojaškemu poveljstvu, poslati n. pr. v Indokino. Tukaj vodijo Francozi težko vojno proti komunističnim gverilcem. Potem žele, da bi njih zasedbene čete v Nemčiji imele isti pravni položaj še vnaprej, kakršnega imajo ameriške in angleške. To pa je kočljiva zadeva: če so Nemci postali enakopravni in imajo dolžnosti kot Francozi, je težko od njih zahtevati, da bi pristali, da bi njih zaveznik bil istočasno zasedbena oblast.

Vse te sporne točke pa niso tako hude narave, da jih ne bi v bližnjem času ob dobri volji na podlagi kompromisa spravili s sveta.

Zdaj se ta, zdaj druga zapadno-evropskih držav potruditi s pametnimi predlogi doprinese k večji enotnosti. Tako je nizozemska vlada preteklega dne predlagala popolno carinsko zvezo med zaveznici. Korak za korakom se bo tudi ta uresničila.

V Rimu so se te dni sestali zunanji ministri šestih držav zaveznic in bodo razpravljali o gospodarskih vprašanjih, ki jih zadevajo. Tako se bosta med drugim sestala Nemec Adenauer in Francoz Bidault, ki nadaljuje politično linijo starega Schumana. Po končanih razgovorih pojdejo v Washington. Amerikanci pa nimajo samo skrbi z zapadno Evropo. V preteklem tednu je bila njih zunanja-politična briga konflikt okrog Izraela. Rusi so s svojo protijudovsko politiko zadnjih mesecev seveda dobili nove simpatije med arabskimi državami, ki se le težko sprijaznijo z dejstvom, da je med njimi nastala nova judovska država. Da je do nje prišlo, je seveda kriva njih nesloga in deloma vojaška nesposobnost ter judovska trdoživost. Arabski svet je nehoti dobil zaveznika v kremeljski anticionistični politiki. Da bi pa Rusi imeli preveč simpatij pri arabskih državah, pa ne more iti v račun Amerikancem. Ti so se zato podvzivali z izjavami, da ne mislijo igrati na izraelsko karto, zlasti, ker gre za pridobitev egiptovske sfinge-Nagiba za stvar sredomorsko-vzhodnega obrambnega bloka. Tudi angleško popuščanje glede Sueza in Sudana se sklada z ameriškimi političnimi cilji v tem delu sveta.

Da bi Amerikanci pokazali, da so si, kar tiče zunanje politike, enotni, pojde v kratkem demokratiški predsedniški kandidat Stevenson na potovanja po svetu. Najprej v Evropo. Nabral si bo vtisov in te bo potem povedal Eisenhowerju in skupaj bosta razmislila, kaj bo treba vse ukreniti.

Izidi volitev dne 22. februarja 1953

Volitve v deželni zbor po okrajih

OZNAKE POMENIJO: KDS = Krščanska demokratska stranka — SPÖ = Sozialistische Partei Österreichs — ÖVP = Österreichische Volkspartei — VdU = Verband der Unabhängigen — VO = Volksopposition (Komunisti).

O k r a j i	KDS	SPÖ	ÖVP	VdU	VO
Celovec mesto	118	17.325	10.669	6.910	1.800
Beljak mesto	14	9.489	4.466	2.947	1.523
Špital	8	14.890	11.409	7.175	1.229
Šmohor	33	4.284	4.751	2.140	95
Beljak okolica	863	19.125	7.056	5.779	2.296
Celovec okolica	898	18.213	9.834	5.731	1.281
Št. Vid na Glini	7	16.034	9.406	5.732	1.385
Velikovec	1.923	9.461	5.802	2.337	309
Volšperk	16	16.247	9.123	4.126	439
Koroška	3.880	122.068	72.516	42.877	10.357

Izidi volitev po občinah

OBČINA	KDS	SPÖ	ÖVP	VdU	VO
Bela	215	762	193	32	42
Bekštajn	177	1.683	573	281	95
Bilčovs	69	170	106	38	2
Bistrica-Pliberk	229	462	129	85	12
Bistrica-Rož.	57	559	190	119	75
Bistrica-Zilja	19	127	148	47	—
Blato	200	211	242	27	2
Borovlje	44	1.769	728	327	317
Brdo	28	385	246	63	1
Djekše	20	241	266	63	1
Dholica	2	574	192	70	46
Dobrla ves	107	1.255	662	168	55
Galicija	45	419	223	70	7
Globasnica	215	174	140	90	3
Gozdanje	39	281	73	130	14
Grabštajn	10	565	299	171	20
Grebini	52	483	556	252	24
Hodiše	81	350	151	24	22
Kotmara vas	18	508	230	63	47
Ledince	92	382	134	69	4
Libeliče	53	189	129	33	4
Libuče	94	288	112	83	3
Lipa	20	408	135	91	32
Loga ves	47	596	150	137	57
Marija na Z.	41	570	273	84	76
Medborovnica	22	319	129	43	12
Medgorje	13	286	120	38	12
Otok	6	269	221	101	12
Pliberk	44	191	304	64	5
Podkloster	52	1.968	576	339	245
Pokrče	9	482	239	102	7
Radiše	67	39	93	33	2
Rožek	14	161	104	40	2
Ruda	59	425	185	76	6
Sele	157	252	34	7	8
Slov. Plajberk	24	137	76	21	5
Smerče	3	548	257	335	78
Straja ves	35	294	146	66	7
Svetna ves	66	225	129	30	25
Škocijan	195	620	384	175	18
Škofiče	51	443	111	106	47
Šmarjeta v R.	115	238	167	61	11
Št. Jakob v R.	287	1.089	415	190	189
Št. Peter n. V.	13	388	169	71	15
Št. Tomaž	14	399	271	89	3
Važenberk	55	634	382	207	18
Velikovec	47	845	580	511	41
Vernberk	35	855	314	210	39
Vetrin	3	1.034	384	152	53
Vobre	36	342	294	90	19
Tinje	13	127	113	69	1
Zg. vesca	29	106	71	21	11
Železnica Kapla	43	517	198	53	21
Žihpolje	20	198	250	51	4
Žitara ves	141	610	243	21	6
Žrelec	17	531	259	120	45
Žvabek	47	99	63	2	2
Hörzendorf	6	167	139	149	8

Množe se glasovi po zapadnem časopisju, da je postala fronta v Indokini Amerikancem skoraj važnejša kot ona na Koreji. Tega se bodo razveselili predvsem Francozi, ki bodo dobili večjo finančno in vojaško pomoč iz Amerike, za protiuslugo bodo pa dovolili, da bo nemški Mihel dobil trdnjši stol pri evropskem omizju.

O Trstu je slišati, da pripravljata ameriška in angleška vlada posredovalno akcijo pri jugoslovanski in italijanski vladi. Obe slednji državi naj bi si tržaško ozemlje razdelili po narodnostnem načelu. To bi bila nova meja, ki bi približno odgovarjala sedanjí meji med conami A in B. Politični razvoj v tem smislu potrjuje tudi izjava italijanskega ministrskega predsednika.

Zaključek pogajanj v Mariboru

V okolici Maribora je bil v ponedeljek, dne 23. februarja podpisan končni zapisnik o pogajanjih med avstrijsko in jugoslovansko komisijo zaradi vrnitve zemljišč avstrijskim dvolastnikom. Tako dobi nad 300 avstrijskih obmejnih posestnikov vrnjena svoja zemljišča v obmejnem pasu v Jugoslaviji.

Od teh 300 posestnikov jih je 287 v štajerskem obmejnem pasu s skupno površino nad 750 ha. Na gradiščanskem obmejnem pasu je 16 posestnikov s 15 ha in 9 posestnikov s približno 240 ha zemljišč je v ko-

Odmevi volitev

Po volitvah so vodilni politiki avstrijskega političnega življenja dali izjave, v katerih se zrcali predvsem gledanje politične skupine, ki jo ti politiki predstavljajo.

Predsednik avstrijske ljudske stranke (ÖVP) ing. Raab:

„Avstrijsko ljudstvo je izrazilo Ljudski stranki zaupanje, četudi samo z enim samim glasom večine. To nam nalaga dolžnosti, da nadaljujemo s politiko stalnosti denarne vrednosti, kar naj pripomore do blagostanja naroda.“

Predsednik avstrijske socialistične stranke dr. Schärff:

„Značilno za minule volitve je dejstvo, da je postala socialistična stranka močnejša v državi in v deželah, kjer so bile tudi deželne volitve. Obe veliki avstrijski stranki imata približno enako število glasov in zato skoraj enako možnost sestaviti vladno večino. Izid volitev potrjuje pravilnost politike socialistične stranke.“

Zvezni kancler dr. ing. Figl:

„Ako nam je po osemletnem delu ljudstvo spet izrazilo zaupanje s tem, da je Ljudska stranka v parlamentu spet najmočnejša stranka, pomeni to za nas naročilo, da se še vnaprej borimo za neodvisnost države, za svobodo, za človeško dostojanstvo in za socialno pravičnost.“

Inozemsko časopisje izraža v splošnem zadovoljstvo, da je izrazilo avstrijsko prebivalstvo na volitvah zaupanje obema vladnima strankama, Ljudski stranki in socialistom, in da je izreklo nezaupanje tako skrajni levici, to je komunistom in pa skrajni desnici, to je VdU.

Največji ameriški dnevnik „The New York Times“ piše:

„Izid volitev kaže, da ostaja Avstrija v demokratičnem taboru, kar sprejema svobodni svet z zadovoljstvom na znanje. To željo je pokazalo avstrijsko ljudstvo kljub prikritim grožnjam Moskve, ki še vedno nasprotuje sklenitvi avstrijske državne pogodbe.“

Nemški list „Die Westberliner Nachtdepesche“ piše:

„Tudi novo vlado bosta morali sestaviti dosednji vladni stranki, vendar bo imela socialistična stranka močnejši položaj.“

Švicarski list „Journal de Geneve“ piše:

„V težkem položaju je zavrnilo avstrijsko ljudstvo vsako pustolovščino in je izrazilo zaupanje dosedanjima vladnima strankama. Komunisti so izgubili tla, kar nikogar ne preseneča. Izgubili pa so tudi neonacisti, kar vsakogar zadovoljuje.“

Sovjetska obveščevalna služba „TASS“ pa pripominja:

„Volitve so se vršile pod nasiljem, ki je bil naperjen proti naprednim silam v Avstriji.“

roškem obmejnem pasu. Tako dobijo avstrijski obmejni dvolastniki vrnjeno kmečko zemljiško posest v izmeri nad 1000 ha.

Pridelke s tega zemljišča bodo smeli dvolastniški posestniki v smislu določil o malem obmejnem prometu prenesti oz. prepeljati v Avstrijo.

Nadalje je določeno v zaključnem zapisniku, da dobi sedem koroških agrarnih in servitutnih zadrug vrnjeno pravico paše in užitka v izmeri, kakor so imele te zadruge to priznana na jugoslovanskem ozemlju do leta 1945.

Zaključne zapisnike morata sedaj odobriti še vladi na Dunaju in v Beogradu, nakar bodo še letošnjo spomlad mogli dvolastniki spet začeti neovirano z obdelovanjem svojega obmejnega zemljišča v Jugoslaviji.

Socialistična zveza delovnega ljudstva

V nedeljo se je pričel v Beogradu IV. kongres jugoslovanske Ljudske fronte. Glavni namen kongresa, kateremu so prisostvovali tudi zastopniki francoskih, nemških, britanskih, burmanskih, švedskih in norveških socialistov ter Demokratične fronte na Koroškem, je bil spremeniti Ljudsko fronto v Socialistično zvezo delovnega ljudstva Jugoslavije.

Na kongresu je govoril najpreje maršal Tito, ki je poudaril zgodovinsko vlogo Ljudske fronte pri ureditvi socializma. V nadaljevanju govora sta maršal Tito in z njim zunanji minister Kardelj ostro napadala Sovjetsko zvezo in Vatikan, ki hočeta deliti ves svet v dva nasprotna si ideološka svetova.

V čem je moč komunizma?

Nepoznavalec komunizma se čudi, od kod zajema komunizem tolikšno moč in vpliv na poedince in maso ljudstva. Naj v naslednjem navedemo nekaj razlogov, ki jih poznavalec takoj ugotovi in ki mu pojasnijo moč brezbožnega komunizma.

Razloge moremo zajeti v dve veliki skupini; prva je izven komunizma, druga pa v njem. Izven komunizma so vzroki predvsem:

a) Slabosti nekomunistov in protikomunistov. Ta slabost izvira iz pomanjkanja ideologije v teh ljudeh. Ne vedo, zakaj pravzaprav gre. Medtem ko stavi komunizem svojim pristašem in nepoučeni množici ljudi svoje „ideale“ vedno in vedno pred oči, nima velika večina protikomunistov nikakih idealov, nobene ideje, ki bi jih navduševala in usmerjala.

Slabost protikomunistov in nekomunistov je tudi v neorganizaciji; saj niso med seboj povezani, nimajo enotnega vodstva, ki bi jih usmerjalo, edinilo, jih vodilo k cilju. Nasprotno pa imajo komunisti eno samo vodstvo, ki so mu vsi slepo in brezpogojno podrejeni.

Nekomunistični in protikomunistični svet večinoma ne ve, kaj hoče. Nima cilja, razen nekega medlega, ki ga zajema v takojimenovano „demokracijo“, ki jo pa sam pogosto izdaja, tako da izgubi na privlačnosti. Samo en primer: oznanjali so z vse-mogočnimi glasovi človeške pravice in svojo pripravljenost braniti jih. Istočasno pa so ravnali z begunci, ki so bežali v ogromni večini pred komunizmom, ki so ga bolje poznali nego „demokracijo“, kot z ljudmi, ki so brez vseh človeških pravic.

Se manj kot cilj poznajo protikomunisti način, kako hočejo ta cilj doseči. Napake, s katerimi so nekoč odbijali ljudi, ponavljajo še danes. Morda so edini na vojaškem področju (dejstva kažejo, da tudi tu niso edini), na političnem, kulturnem, gospodar-

skem in verskem področju vlada strašna ne-edinost.

Končno je vmes še nacionalni šovinizem, ki ni nič manjši, kot je bil nekoč in ki razdvaja ter razkrajja vrste protikomunistov. Tega šovinizma komunizem ne pozna. V tem greše veliki in mali narodi.

To bi bili v kratkem vnanji razlogi moči komunizma. In notranji? Nekatere smo že našli, ko smo naštevati zunanje razloge ali slabosti protikomunistov. Tem se pridružijo še drugi, zgolj notranji, n. pr. skrajna jasnost cilja, ki ga imajo in zasledujejo komunisti brez vseh obzirov. Edino Vzhod ve, kaj hoče; Zapadu je jasen cilj tuj. In to, kar boljševidem ali komunizem bodisi v državnem ali v meddržavnem življenju hoče, hoče z vso brezpogojno doslednostjo.

Drugi vzrok je brutalna sila, s katero zasleduje komunizem vse, ki mu niso na voljo. Tu ne izbira sredstev. Z neizprosnim terorjem tepta osebnost pravice človeka, z vso destruktivnostjo ruši, kar je pozitivnega in z brezpogojno disciplino („misli partija, partijec izvaja“) edini in enoti člane partije in onemogoča vsako razklanost. Temu se pridruži še neprestano čiščenje, čigar namen je ohraniti organizacijo na potrebni višini. Organizacijo, ki se je brezpogojno postavila v službo cilja in ideje, je izvedel z vso preciznostjo, upoštevajoč najmoderneje izsledke organizacijskega nauka.

Končno je moč komunizma v negativnih elementih, ki nosijo idejo. Te elemente je rekrutiral komunizem predvsem iz levičarskih liberalcev, ki so pripravljeni sodelovati z njim, kadar gre za boj proti veri, Bogu, Cerkvi in krščanstvu sploh. Privzel si je nadalje komunizem pomočnike iz levičarskih socialistov, ki se v ničemer razen zaenkrat v taktiki, ne razlikujejo od komu-

nistov. Pomočniki komunizmu so tudi levičarski krščanski socialisti, ki jim je firma „krščanski“ le preteza za ne pametne kaline, da jih love v svoje mreže. Raznih amoralnih in nemoralnih tipov ter zločincev se poslužuje komunizem zlasti za izvajanje svojih nasilnih podvigov. Končno bi mogli prišteti sem še vsaj za začetek, zasledjene idealiste-komuniste (salonkomuniste), ki verujejo v resničnost in pravičnost komunističnih trditev. Morda bi bil še en razlog in ta bi bil: zrnice resnice, s katero

„paradira“ komunizem, ki pa je ne jemlje resno, temveč le kot vabo za kratkovidne in nepoučene. Ta resnica pa ni zrasla na komunističnem zelniku, temveč je bodisi krščanskega izvora ali pa plod naravne pameti.

To bi bili razlogi, ki na eni strani slabijo vrste protikomunistov, obenem pa krepijo komuniste. Seveda bi mogli naštet še druge in dopolniti seznam, toda v glavnem bi bili razlogi slabosti in moči zajeti v povedanem.

Tri Korošice niso utonile

Trije so razlogi, da se danes spet oglašamo. Predvsem se zahvaljujemo za Mohorjeve knjige, ki smo jih že silno težko pričakovali. Tako bomo sedaj imele vsaj nekaj čtiva. Oglasiti se moramo nadalje, da sporočimo svoje veliko veselje in hvaležnost, da smo sploh še vse tri ostale pri življenju. Že nad sto let in več ni bilo v Angliji take poplave, kakor je bila letos. Takih in podobnih katastrof nas Bog varuj.

In kaj bi bilo, če bi me tri ali pa tudi samo ena od nas utonila. Gotovo bi se našla kakšna dobra bralka in mogoče celo bralc. „Našega tednika“, ki bi za nami kakšno solzo potočil. Domišljujemo si, da bi se kranjski Janez tam v Ameriki tudi „drl“, če bi se me vse tri utopile. Saj bi bilo tako tudi prav, moramo se pač radi imeti, saj je bil celo ukaz: „Idite po svetu in ljubite se med seboj.“

Za božjo voljo, ta Kranjec in njegove sanje! Kaj je le bilo treba, da smo šle na lim takšnemu hudomušnežu. Pa še to povej, Janez, cenjenim bralcem, katera ti najbolj ugaja, Treza, Mojca ali Lija. Le korajžen bodi, kranjski Janez.

Pa še tistemu hudomušnežu v Libučah bi bilo tudi treba glavo umiti. O dedeku mrazu itd. pa še nismo nič slišale v Angliji. Kdor pa hoče priti do živega taki pošasti, ta mora imeti že nekaj izkušnje. Najbolj

pridemo komaj vsak mesec enkrat skupaj. Ena služi v mestu, drugi dve sta pa na podeželju. V božičnem času pa ni imela nobena niti malo časa, da bi se mogle sestati na kakšen pomenek. V mestu to že še neka-ko gre, na deželi pa stane že mnogo truda, da moreš v nedeljo v cerkev. Ker tu ni veliko katoličanov, so tudi katoliške cerkve bolj redke in tako imamo več kilometrov daleč do cerkve. Večkrat — posebno spomladi in jeseni — pa piha pri nas tak strašanski veter, da z našimi avtomobili (ki se jim tudi bicikel pravi) nikamor ne prideš. — Moram pa omeniti, da se tu katoličani, kar jih je, prav nič ne sramujejo, da svoje katolištvo tudi dejansko pokažejo. Ne sramujejo se pogosto pristopiti k sv. obhajilu.

„Našega tednika“ bi pa že ne mogle več pogrešati. To je naš najboljši prijatelj. Zato ga pa tudi že vedno tako težko pričakujemo.

Danes je pustna nedelja. Doma krape pečejo in kiso zelje in še kaj boljšega kuhajo. Po tem zelju se nam večkrat toži. Posebno Lončarjeva Mojca bi rada zmeraj imela ravno tisto, česar nima. Najbolj trpim pa jaz, ki to pišem, ker ne morem vsem ustreči.

Mojca hoče, da pišem tako, Treza pa ima spet druge želje. Zato pa bo najboljša, da za danes končam. Še samo to moram po-

RADIONWEISS - schönstes Weiss!

„Slavčki“ v belgijskem radiu

V petek, dne 13. februarja, smo popoldne slišali peti naše mile „Slavčke“, ki so nas lani obiskali Skoraj pol ure so nam peli. Začeli so s pesmijo „Ob večerni uri“. Nato so peli „Angelček varuh moj“, „K' sem še ledik biv“, „Ko je človek na svet rojen“, „Slovensko dekle“, „Moja ljubca mi je pošto posvaja“, zaključili so z „Zdravico“. Ne morete si misliti, s kakšnim veseljem smo jih mi izseljenci poslušali! To je bila tudi lepa prilika, da smo tukajšnjim domačinom pokazali, kako se po naše lepo zapoje.

Neki fant iz Slovenske Benečije je še tisti dan napisal pismo našemu duhovniku: „Že večkrat sem imel priliko videti pri mojih prijateljih „Slovenski glas“, ki ga od časa do časa dobivajo. Bral sem, da bodo peli pevci s Koroškega iz Avstrije na radiu Hainaut. Sem ravno bolan in sem legel na posteljo in poslušal ves prevzet toliko lepih slovenskih pesmi. Iz vsega srca se Vam zahvaljujem in pošiljam pozdrave svoje in prijateljev iz Gornjega Barnasa. Ivan Sitaro.“

Kako daleč seže, „Slavčki“, Vaš glas in koliko lepega lahko ustvari lepa slovenska pesem iz koroških grl! Pri Vas, na Koroškem, tukaj na tujih tleh in povsod, kamor gre slovensko srce, ki Vas čuje!

Misli

Kar pišem, so sanje prelepe, le košček resnice je v njih, po lastni naši deželi, zamišljen stopam in tih.

Življenje slovenskega roda opisat je težko, grenko, besede so vse prelahke — to naši ljudje vedo...

Živim življenje kot kralj Matjaž, povsod sem in nikjer! Poslušam, čakam, govorim — iz gore iščem smer.

Zdaj dom in ljudstvo naj spet vstane in se poda na pot! Svoboda zlata, ti si lepa, tebe poznam brez zmot!

Jezernikov Nac

PREGOVORI

Vsa modrost življenja je v tem, da od svojih let in od ljudi v svoji okolici zahtevamo in pričakujemo samo ono, kar nam morejo dati.

Modra žena zida domačo hišo, nerazumna žena pa jo s svojimi rokami razdira.

Življenje samo na sebi je dobrina, ni zlo, zlo pa je slabo življenje.

J. Š. Baar — Al. Nemec:

ZEMLJA IN LJUDJE

ROMAN

(Šesto nadaljevanje)

V tem jih je potrjevala nelicimsko odkrita Cimburova pobožnost. V hiši je vsak večer molil z otroki. Gospodar je celo resno premišljeval, če ne bi pustil, da bi Cimbura vodil molitev še pri mizi. Samo iz razloga, da ne bi zaradi tega v očeh družine in služinčadi, ki je bila že dolga leta tega vajena, zgubil in samega sebe ponižal, je pri jedi ostalo vse pri starem.

V cerkev je Cimbura hodil vsako nedeljo in ob vsakem vremenu. Če kdaj ni mogel v Putim, je šel v Pisec, kjer je bilo več maš. Tudi krščanskega nauka ni opuščal. V cerkev je prihajal pravočasno. Pod korom v cerkvi sv. Lovrenca v Putimi je imel svoje priljubljeno mesto. Molil je iz molitvenika in rad, zelo rad je prepeval. Ko so po maši nehali nad njim orglati in se je po starinski gotski cerkvi razleglo: „Gospod, usmili se nas!“ ali pa: „Sveti Vavlar...“ se Cimbura ni mogel ustavljati. Zaprl je molitvenik in njegov barvni, polni glas je bilo takoj spoznati nad vsemi drugimi, kakor hitro je začel. Pobožne in resne pesmi je pel tudi za plugom, toda samo na jesen, ko je v naravi bilo tiho. Spomladi je poslušal, ker takrat so peli kosi, škrijanci in sinice. Vsako leto je romal ob kruhu in vodi, peš bodisi k Sepeški ali k Podsrpski Materi božji. Smejal se je romarjem, ki so se vozili v kočijah, in tudi onim, ki so založili nahrbtnik z jedili...

„Lepo romanje! Proščenje, ne romanje,“ se je smejal in zavrnil povabilo, da bi prisedel na voz, sprejel buhtelj ali mazanje za na kruh. Dela se v nedeljo za nič na svetu ne bi lotil. Dobesedno je „počival v nedeljo in na praznik“. Tudi ko je imel kako delo razdejano, se ga v nedeljo ni lotil. Imel je vilok takih „razvrtanih reči“, kakor je sam dejal. Vse si je izmislil, vsega se lotil in vse popravil. Lotil se je ure, če je odpovedala, in jo popravil, gospodinji je popravil kolovrat, stroj za slano. Znal je pesti koše, streho pokriti, past nastaviti, narediti toporišče, izstrugati ročaje in splesti vitre. Vso zimo je kaj dolbel in rezal, ob nedeljah pa je bral.

Tako je v Hradišču rasel in zorel dober človek, pravičen kristjan, izkušen mož in moder gospodar, velikan po telesu in duhu, Jan Cimbura.

V. „Jutri začnem z božjo pomočjo kositi travnike,“ je rekel dan pred kresom kmet Kovanda.

Na kosišča nasajene in sklepane kose so visele v kolnici, v kotu pod njimi pa so slonele pripravljene nove grablje.

Cimbura bi najrajši zavriskal od veselja. Košnja je bila njegovo najljubše delo. Na senožitih bi bil tudi ves dan zato, ker so se razprostirale vzdolž reke — na desnem bregu vijugaste Otave. Reko pa je v Hradišču Cimbura ljubil nad vse drugo. V nedeljo popoldne je rad posedal na njenem bregu, na večer se je v njej kopal. Med tednom se je z veseljem nanjo oziral. Kakor žila velikanskega telesa se mu je zdela, polna bistre, sinje vode, ki nosi dolge splave in živahna krdela rib. Ponekod se je sramežljivo skrivala, se zagrinjala z vrhami in jelšami, drugod pa se je razgaljevala in gola bleščala v soncu kakor jeklo in se svetlikala kakor živo srebro. Zavijala in sukala se je med zelenimi travniki kakor svetla kača. Drobni valčki so si na njeni poti tiho peli in šumeli. Voda ji je bila čista, da se je videl na dnu svetel, z zlatom pomešan pesek.

Ljubil jo je tudi, ko se je na pomlad skalila, ko se je zdelo, da se njeno vodovje dviga kakor kvas v nečkah. Ko je začelo ob bregovih šumeti, bobneti, ko so valovi na njej grozeče naraščali, se vzpenjali in z velikansko silo mleli led v drobnem srez, ko so že lizali travo ob bregovih, podjedali vrbam korenine, vrel in bučali, se penili, ko so zdajci vzkipeli, prestopili bregove, se je voda razlila po travnikih. Reka je pri tem vrgla iz sebe vso umazanijo in se tako vsako pomlad znova očistila. Poplavila je travnike, pustila je po grmovju kal, mel, pesek, blato in vse, kar so ljudje vanjo zmetali, kose obleke, črepine, mrhovino in se sama spet čista, tiha vrnila v svojo strugo. „Taka je kakor mož, kadar se razvname, razjezi in prekipi,“ je govoril Cimbura ob pogledu na naraslo reko. Tudi on je včasih tak kakor ta razlita, nebrzdana reka. Reka mu je govorila in šepetala kakor živa in on je razumel njeno govorico, zato je ob njej najrajši delal, kopal jarke, odtok, ril in popravil bregove, ali pa kosil travo, gosto kakor krtača in dišečo kakor ambra.

Iz ljubezni do reke se je navadil tudi kajenja. V ranem jutru so ga vznemirjale mušice in komarji, zaradi tega je imel ves obraz otekel in posejan z belimi, trdimi mozoljci.

„Proti temu ne pomaga nič drugega kakor čedra. Z njo se človek ubrani vsakega mrčesa, približa se lahko čebelar in osam, mušicam in komarjem. Bog ni dal zaman tobaka rasti,“ je razlagal Kovanda.

CELOVEC

Nedeljska služba božja je ob pol deveti uri vsako nedeljo v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse.

Vabilo na igro:

„RAZVALINA ŽIVLJENJA“

Slovenska igralska družina v Celovcu priredi v nedeljo, dne 22. marca, ob 3. uri popoldne v dvorani Kolpingovega doma v Celovcu znano Finžgarjevo igro „Razvalina življenja“.

K tej prelepi prireditvi že danes vse Slovence iz Celovca in iz okolice prav prisrčno vabimo.

Zadnjič se je zgodilo, da je veliko število obiskovalcev moralo oditi domov, ne da bi videli lepo predpustno burko, ker so bile že vse vstopnice razprodane. Zato opozarjamo vse, naj si pravočasno preskrbijo vstopnice, ki jih morete dobiti pri upravi „Našega tednika“.

Lucifer v šoli

(Resnična pravljica)

Tam nekje v neki pravljici deželi so imeli navado, da so vsaka štiri leta volili neke posebne zastopnike naroda katere so imenovali poslance. V tisti deželi je bila navada, da so imele posamezne skupine v narodu svoje časopise. Ti časopisi so delali na en ali drug način pred volitvami propagando za svoje skupine v narodu, ki so jih imenovali stranke.

Bil pa je v tisti pravljici deželi tudi časopis, katerega stranka zaradi svoje malostevilnosti ni bila zastopana na volitvah. Pač pa je razpolagala ta skupina s toliko večjimi vsotami denarja, ki jih je dobivala iz nekega zaklada. Časopis te skupine pa se je imenoval „Laži-poročevalec“. Tiste dni pred volitvami se je ta list okinčal posebno razkošno s smrdeče duhtečimi rožicami, ki so delale čast zlasti prvemu delu njegovega imena.

Pozno zvečer je sedel urednik „Laži-poročevalca“ v svoji sobi in se veselil vsebine zadnje številke svojega lista, ki naj zmeša neposredno pred volitvami poštene volivce pravljici dežele.

Nenadoma nekdo močno potrka in ko se na poziv vrata ne odpro, hiti urednik sam odpirat. Pred vrati pa stoji nekdo čudne zunanosti. Obleden je v zelenkasto obleko, izpod lovskega klobuka pa se mu vidi nekaj rožiček in ko vstopi na povabilo v sobo, je opazil urednik, da neznani pozni obiskovalec šepa.

„Jaz sem Lucifer, prihajam iz pekla,“ pravi pozni obiskovalec.

Cimbura je ubogal in si oskrbel kratko čedro; česar niti v vojski ni storil, to je delal ob košnji v zgodnjih jutrih — kadil je. Ko se je privadil, je kadil redno in opravičeval svojo slabost ter se izgovarjal: „Reka me je tega naučila. Ona je kriva!“

Ko se je drugega dne zaspano sonce prikazalo na vzhodu, so se na Kovandovih travnikih gibali že štirje kosci. Gospodar spredaj, njemu za petami Cimbura in še dva težaka. Travnik je prijetno dehtel. Kakor solze se je lesketala v cvetnih, na smrt obsojenih kelihih jutranja rosa in se iskrla, kakor da so sami biseri. Naklepane kose so švitele v travo in za kosci so hitro rasle dolge, kakor brazde pravilne redi goste pokošene trave.

„Dež bo,“ je zaskrbnjeno dejal Kovanda. Dokosil je red in dvignil glavo proti nebu. Sonce je motno svetilo. Zapredeno je bilo v bele, prosojne oblake.

„Bo, komarji pikajo kot besni,“ so pritrdili ostali in izpustili mogočne kolobarje dima.

„Dim pada na zemljo in žabe se niti ne oglasijo.“

In niso prerokovali slabo. Kosili so še ves dan in še naslednji dan, toda pod večer se je spustil rahel dež. Nebo se je prevleklo z oblaki kakor s hodnično, debelo plahto, iz katere je pršelo in se cedilo.

Kmetje so kosili kar naprej. Kosili so tudi Chmeličkov in Porazilovi in se tolažili: „Če Bog da in se prikaže sonce, se bo hitro sušilo.“ Košnja je bila prijetna, ker je bila trava mokra in krhka.

Četrtega dne pa so kakor na povelje ostali vsi doma. Deževalo je kar naprej in ljudje so postajali zaskrbljeni. Otava je zlovesče bučala in voda je venomer naraščala.

„Župnijski travniki v Putimi so že pod vodo,“ je vedel nekdo povedati.

„I seveda, Blanica vedno prva ponori.“

„Ima tesno strugo in majhen padec. Ko Otava naraste le za spoznanje, zaduši Blanico, ki nima kam odtekat. Celo voda iz Otave sili vanjo,“ so se tolažili kmetje in pridno opazovali reko.

„Da bi, Bog ne daj,“ so trepetali in se bali izraziti misel. „Če prestopi voda bregove, bo odnesla vse seno proti Pisku...“

Do sedaj je tekla samo voda in nič ni nosila s seboj, ne trave ne koscev desk ne lesa. Kazno je bilo, da zgoraj okrog Strakojnic in Sušice še ni hudo. Celo splavi so šli po njej.

„Kako je?“ so kričali nanje z bregov.

„Dosedaj nič hudega, samo da bi dež nehal,“ so odgovar-

Pri nas na Koroškem

„In kaj želiš, tovariš? S čim sem zaslužil posebno čast, da nas prideš obiskat?“ vpraša urednik.

„Danes zjutraj sem dobil zadnjo številko vašega, pri nas tako zelo cenjenega lista, ki nam je pri našem delu v veliko pomoč. In sedaj prihajam semkaj s prošnjo, da me vzamete v službo.“

„V službo? Kako to? Kaj vendar nameraš, tovariš?“

„Jaz sem sicer mojster in oče laži, vendar pa sem moral ugotoviti, da me pri vas prekašate. Zato prošim, da me sprejmete vsaj za en teden v službo, da se bom pri vas v svoji mojstrovini izpopolnil.“

In je ostal Lucifer pri njih v šoli in v službi...

ŽVABEK

„Tam na klancu je vse živo,
skup so iz vasi otroci,
vsak sani v premrli roci
vozi in drži se krivo“ —

Tako opeva slov. pesnik živ — žav otrok na vasi pozimi. — Njegove besede veljajo tudi za našo vas, četudi leži na ravnem. Popoldne se vrišče otrok začne in traja pozno v noč. Klanec, s katerega se smučajo in drkajo je Klemenov most, ki vodi s ceste na skedenj. To vam je vrišč in krik, jok in stok veselje in radost.

Vse posteljno perilo, flanelo, barhante in kovrte dobite po znatno znižanih cenah. Ne zamudite ugodne prilike! Pohitite z nakupom!

ROLF KASSIG

Celovec — Klagenfurt, Benediktiner Platz 7

Suša in slaba letina je spravila mnoge živinorejce v veliko skrb in stisko. Krme manjka. Zime pa je minila komaj polovica. Uboga živina, ubogi živinorejci!

Pust je minil. Ojseti pa nič. Pač se je zaradi hudobije srca in lažnjivega jezika razdrl en srečen zakon, a se zopet kar kmalu v tem lepši sreči obnovil. To se je zgodilo ne v vsakdanjem življenju, ampak v igri: „Počeni prstan“. Igro je priredila naša farna mladina. Le malo časa so imeli igralci, a ker so se poglobili v svoje vloge z dušo in telesom, so igro kar dobro izpeljali. Ve-

lika dvorana je bila polna ljudi, ki so lepi in poučni igri zvesto sledili. Nekateri prizori so bili podani tako ganljivo, da se je v marsikaterem očesu zaiskrila solza.

Za uvod in konec je zapel moški zbor nekaj narodnih pesmic, na kar smo se dobre volje vrnili na svoje domove.

ČERGOVIČE

Na pustno soboto so zaspali Štefanova mati Apolonija Šumnik, rojena Oraš. Dolga leta so boleli. Tudi spomin jih je zapuščal. Tako so trpeli na starosti in boleznih. Srčna slabost in starostna onemoglost sta bili vzrok smrti. Učakali so visoko starost 85 let. Rojeni so bili v Štebnu 26. 12. 1868. Rajna mati je doživela v svojem življenju veliko trpljenja in razočaranja. Zato se ni čuditi, če je tako bolela zadnja leta svojega življenja. Pogreb je bil na pustni ponedeljek ob istem času kot za rajno Bostlo, tako da smo imeli pri sveti maši dve krsti v cerkvi, nato pa pogreb, pri katerem je pevski zbor zapel materi v slovo „Vigred se povrne“. Naj počiva v miru, Štefanovim naše sožalje.

Pregovor pravi, v tretje gre rado. Tekom tega leta smo dobili do sedaj že tri mlade Čergovičane.

K Lamplnu je pribandral mladi Teodor Hubert Ramuš, rojen in krščen je bil v Celovcu. Pri Kuharjevih so dobili tretjo deklenco v mali Ingridi. Tudi ona je bila rojena in krščena v Celovcu. Pri Ferdiču pa so dobili malo Moniko Marijo. Ravno na Svečnico, na Marijin praznik, je zagledala luč sveta. Zato nosi tudi Marijino ime. V nedeljo, 8. februarja, pa je bil krst; za botra sta bila Otilija Schager iz Celovca in Alojz Zuntar iz Breške vasi.

GONOVECE

Dne 11. februarja 1953 je umrl v Gonovecah gospod Anton Čarf, upokojeni železničar. Star je bil 57 let. Rojen je bil na Breznici, župnija Devica Marija na Jezeru na Prevaljah, dne 16. januarja 1896. Poročen je bil z Ano Čarf, rojeno Robnik. Dvakrat previden s svetimi zakramenti je mirno v Gospodu zaspal. Zadnje leto ga je hudo mučila njegova bolezen. Rak je popolnoma oslabil njegovo telo. Bil pa je prej zdrave in močne narave, vsi zdravniki so se

čudili, da je mogel tako dolgo, od binkošti sem kljubovati bolezni.

V petek popoldne smo ga spremljali ob obilni udeležbi železničarjev, znancev in sorodnikov k zadnjemu počitku. A taka je usoda železničarjev, vedno na mrazu ali pa v vročini na tiru, potem pa zmrzla ali sparjena hrana, to mora vsako človeško telo uničiti. Rajni je bil zelo blaga duša, zelo zgovoren in vedno dobre volje. Naj počiva v miru! Ženi vdovi in otrokom naše iskreno sožalje!

SUHA

(Smrtna nesreča). Težka nesreča se je odigrala pri nas v gozdu nad Suho ter zahtevala kot žrtev mlado človeško življenje. V torek, dne 10. t. m., se je vračal Matija Cofl, kmečki sin na Ivniku, s tovorom hlodov na saneh iz gore v dolino. Pot pelje po strmi vijugi ti globeli, ki je bila v torek močno zaledenela. Zato je bilo za sanmi pritrjenih več vlakov in zavor. Kar se vsi vlaki odtrgajo in sani začnejo drveti za konji navzdol. Opazivši nejasni položaj, skoči voznik še na sani, a ne more več pomagati. Nekaj časa lete sani navzdol, nato se prevrnejo, konji obstoje.

Ko pridejo prve osebe na kraj nesreče, vidijo sani prevrnjene, pod njimi pa najdejo pokopanega voznika, ki je bil pa že mrtev. Zdrav je odšel zjutraj na delo, kot mrliča so ga pripeljali nazaj domov. Ko so ga našli, je imel med nogami zapletene vaje, kar je bilo najbrž krivo, da se ni mogel pravočasno umakniti. Ob pogrebu, ki je bil minuli petek v Potočah, je sledil krsti sprevoz kot ga tamošnja cerkev še ne pomni. Tudi prejšnji dušni pastir č. g. Holmar se je udeležil pogreba. Naj počiva rajni v miru, težko preizkušeni Coflovi družini, ki jo je smrt obiskala že drugič letos, pa naše iskreno sožalje.

ŠKOCIJAN

(N a z n a n i l o)

Redni kvatni shod bo na prvo nedeljo v marcu, to je 1. marca t. l. Tokrat so vabljeni zlasti tretjeredniki, kot je bilo že javljeno v „Nedelji“ št. 5. (1. II. 1953). Med nas pride voditelj tretjerednikov č. g. p. Jakob iz Celovca. Red pobožnosti: V soboto, dne 28. februarja, zvečer ob pol 7. uri je rožni venec, litanije in blagoslov ter spovedna priložnost. V nedeljo, dne 1. marca, ob 6. uri dalje je spovedna priložnost. Ob 7. uri sveta maša z nagovorom č. g. p. Jakoba. Ob pol 9. uri mladinska sveta maša. Ob pol 10. uri peta sveta maša s pridigo (č. g. p. Jakob). Popoldne bo križev pot, litanije in blagoslov. Nato shod tretjerednikov s filmskimi slikami iz življenja sv. Frančiška Asiškega. Vabljeni zlasti tretjeredniki pa tudi drugi.

Kosilnice, grablje, obračalnike

naročite za spomlad že sedaj. — Pod ugodnimi plačilnimi pogoji vam jih nudi

MAX TRAUN

Pliberk - Bleiburg, Kumeschgasse 14

BISTRICA PRI PLIBERKU

Na pustni ponedeljek smo pokopali pri obilni udeležbi vernikov rajno Magdaleno Kometer — Boštlo. V petek popoldne je šla še k sosedom, si zvečer pripravila moko, da si pripravi vse potrebno za pustno nedeljo, ponoči jo je zadela kap. Zjutraj so bila vrata zaklenjena, ko s silo odpro vrata, so jo našli mrtvo v postelji. Bila je veselega značaja, rada je plesala. Še sedaj na stara leta si videl v njej dobro plesalko. Ko je bila pred leti tekma koscev, je rajna Lena v narodni noši prinesla žanjcem kosilo na travnik z rajnim Šercerjem. Bila pa je tudi dobra, veliko je darovala za katarinski zvon in tudi za zvonove v Šmihelu. Svojo rento je znala porabiti tudi v dobre namene. Zato so se ji g. župnik pri odprtem grobu prav lepo zahvalili za njene žrtve in darove za šmihelsko in katarinsko cerkev. Rada je hodila v cerkev. Je veliko molila. Rada je prebirala naše liste in bila je zvesta naročnica „Našega tednika“. Pevski zbor ji je zapel v slovo: „Nad zvezdami“. Rajna naj počiva v miru.

ŠT. VID V PODJUNI

Upam, da ne boste zamerili počasnemu dopisniku, ki se tako dolgo ne javi v „Našem tedniku“. Res se nič kaj posebnega ne dogodi, kakor da bi spali v našem kulturnem pokretu. Zadnjič se je naš dopisnik nekaj opravičeval, da mu je menda črnilo zamrznilo, drugič mu je spet kašelj preveč nagajal, da ni mogel prav do besede. Zato

(Nadaljevanje na 5. strani)

(Se nadaljuje)

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 4. strani)

nam pa ne zamerite, da bomo danes segli par tednov nazaj

Naši igralci so dne 18. januarja priredili lepo igro „Počeni prstan“ in sicer pri Voglu v St. Primožu. Vsi igralci so se izvrstno izkazali, čeravno so bili nekateri šele prvič na odru. Od blizu in daleč so prišli ta dan ljudje in so napolnili dvorano do zadnjega kotička. V nedeljo navrh so igro ponovili in spet je bila dvorana natrpano polna. Vsem igralcem iz srca čestitamo in želimo, da bi nas še večkrat povabili k podobnim prireditvam. Posebna zahvala gre predvsem preč. g. voditelju za ves trud in požrtvovalnost.

Ravno tisto nedeljo dopoldne smo položili k večnemu počitku Hojnikovega očeta v Gluhem lesu. Rajni je dolgo časa bolehal na naduhi (astmi). Vsem ostalim naše prisrčno sožalje, rajnemu pa naj Bog podeli večni mir in pokoj!

V župnijski dvorani so nam kazali preč. g. župnik lep verski film o Don Bosku in njegovi materi ter krasen film o Mali Terziki. Res je ne samo zanimivo, ampak tudi zelo podučno slediti življenje velikih vzornikov.

Poročila sta se Terezija Ražun, pd. Jernejeva in Ilija Radkič, po rodu Hrvat, oba s Horc. Postavila sta si ljubki domači dom in ustanovila družino. Nedeljo prej pa smo imeli pri Voglu dve svatbi. Hoblova hiša v Nagelčah je dobila mlado gospodinjico, Husovo Greto. Štefka Hobel pa je dala roko Francu Močniku, ter je šla za gospodinjico k Prajniku v Srče.

Na Horcah pri Jerneju smo imeli šesttedenski kuharski tečaj pod vrhovnim vodstvom Milke Hartmanove. Vodili pa sta tečaj gospodična Mojca iz Pliberka in gospodična Francka Mohorjeva iz Nagelč. Vsa dekleta so zelo pridno sodelovale in prepričani smo, da so vse dobile na tem tečaju čim več kuharske pa tudi srčne izobrazbe. Ravno ti tečaj so dekletom močna podlaga za bodoče življenje. Dekleta, ki so bila na teh tečajih, se bodo gotovo dobro izkazale kot bodoče gospodinjice. Gradile bodo svoj novi dom v tihi zadovoljnosti, za višje cilje in ideale ter bodo dale narodu zavedne sinove in hčere.

Na pustni torek so nam dekleta-tečajnice pokazale vse svoje znanje. Pri Voglu v St. Primožu je bila razstava, tam je bila tudi kulturna prireditev s kratko igro in s prizori. Vmes pa je donelo ljubko deklisko petje. Ta kulturna prireditev in razstava sta nam pokazali, da dekleta niso hodile kar tjavdan na Horce, da bi se tam nasmejale in da bi si tam krajšale čas. Vsak je

moral kar strmeti nad krasno razstavo vseh različnih kuharskih izdelkov. Tam smo mogli videti vse, kar si more poželeti srce. Vseh vrst pecivo, krasno okrašene torte, ljubke vazice, punčke v zibelih, vse to skoraj umetniško izdelano iz slaščic. Za moške so preskrbele ljubezne kuharice raznovrstne likerje in dobre klobase. Vse svoje kuharske izdelke so dekleta lahko prodale in spravile v promet, še zmanjkalo je nekaterih dobrot.

Na odru so se naše kuharice kar dobro sukale. Ljubki prizori so zelo ugajali vsemu občinstvu.

Na prireditvi je govoril tudi g. Tolmaier z Radš. V izbranih besedah je slikal pomen dobre in krščanske vzgoje kmečkih deklet. Le taka vzgoja nam zagotavlja, da bodo ta dekleta nositeljice naše bodoče kulture. Le takrat, če bo narod bogat na dobrih materialih in krščanskih družinah, bo stal neomahljivo na straži v boju z vsemi sovražniki.

Pred dobrimi petnajstimi leti sem imela priliko obiskovati kuharski tečaj, tudi pod vodstvom naše Milke Hartmanove. Žal nam je tedaj nacizem preprečil vse naše načrte in nismo smele javno nastopiti. Naredile smo bolj skrito razstavo brez vsake prireditve. Prav živo se še spominjam istih kuharskih umetnosti kakor sem jih sedaj videla na tej naši razstavi. — Dolgo let je že od tega in marsikaj nezaželenega in nepričakovane je morala prestopiti ravno Milka. Trdno pa je bila povezana zadnja leta z nami po „Našem tedniku“. Četudi je osebno nisem mogla videti, sem kaj rada prebirala njene pesmi in članke in vedno se je pri tem v meni zbudila želja še kdaj videti Hartmanovo Milko. Predstavljala sem si jo v mislih po vseh njenih težkih preizkušnjah shujšano in postarano. A srce se mi je nasmejalo, ko sem jo zagledala na odru. Še vedno isti vedri obraz in isti smehljaj na njenih ustih. Tudi glas, ki je zvenel iz njenih prs, je bil isti kakor pred petnajstimi leti. Ob tej priliki se gospodični Milki prav posebno zahvalim za ves njen trud napram dekletom in posebno še, da je našla pot tudi v naš Senti Vid, da je dajala tudi našim dekletom iz svoje bogate zakladnice. Posebna hvala gre pri tem tudi Kmečki gospodarski zvezi, ki je tečaj priredila.

ZVABEK

Naša požarna bramba napreduje. Postavila si je zunaj vasi svoj dom, ki napravlja vasi prijeten vtis. V njem prebiva motorna brizgalna, vedno pripravljena s potrebnim orodjem, da naskoči sovražnika naših poslopij, kjerkoli bi se prikazal. Pred cerkvijo

se hočejo postaviti še gasilci sami. Radi bi si oskrbeli gasilskih mundur. Odkod dobiti potrebnih sredstev? Nabrali so že število daril, te spremenili v dobitke, označili s številkami, te prodajali in napravili srečolov. Ta prireditev je prinesla gasilcem precej šilingov, udeležencem srečolova pa veselja, zabave in dobrot. Nekaterim pa sreča ni bila mila in so odšli bolj kislih obrazov domov.

STEBEN V PODJUNI

Kakor se sliši letos ljudje precej bolehalo na gripi. Tudi pri nas se je ta bolezen zelo razširila. Navadno so jo vsi preboleli, zahtevala pa je tudi en smrtni slučaj. Podlegla ji je Justina Germ, pd. Pecova v starosti 66 let. Nekaj časa je bolehal in se je njeno bolniško stanje že precej zboljšalo, naker se je ponovno prehladila in padla v gripo nazaj. V petek zvečer so jo sosedi obiskali in jo nato zapustili v najboljši volji in v dobrem razpoloženju, v soboto zjutraj pa so jo našli mrtvo. To je bil izvanreden slučaj, kakršnih je pri nas malo.

Rajno bomo ohranili v spominu, kajti imela je za vsakega človeka dobro in primerno besedo, prav posebno je znala spraviti mladino v dobro razpoloženje.

Električne krušne peči — Pralne stroje za ročni in motorni pogon — Molzne stroje, stroje za posušenje mleka, Alfa — Štedilnike in vseh velikosti hišne peči — Kotle za kuhanje krme in perila ter vseh vrst gospodarske stroje, šivalne stroje in kolesa ter vse nadomestne dele boste kupili vedno najceneje v trgovini

Johan Lomšek

Zagorje — St. Lips. P. Eberndorf
Ugodni plačilni pogoji. — Na zahtevo cenik zastonj.

GORENČE

Že v zadnji številki „Našega tednika“ smo na kratko poročali, da je na svečnico ob 23.15 je umrla v Šmiklavžu na Gorenčah poznana in splošno priljubljena Klepernik Marija, po domače Hartnova Micka. Rajna Micka je izhajala iz znane Hartnove hiše v Šmiklavžu. Bog ji je dal dočakati razmeroma visoko starost, osem križev in še malo čez. Preživela je oba svoja brata in tudi svoji polsestri. Pokopali smo jo v četrtek, dne 5. februarja t. l., ob veliki udeležbi bližnjih in daljnih sorodnikov in ob velikem številu faranov, znancev in prijateljev. Veličasten pogreb je pričal, kako priljubljena je bila rajna Micka. Mogočen sprevod je vodil preč. g. Marktl Niko, rožeški župnik, ki je opravil za rajno tudi sv. mašo in imel pogrebni govor. Če bi hoteli na splošno označiti življenje pokojne Hartnove Micke, potem bi morali reči, da je živela zares božje življenje in v božji milo-

sti nesla s seboj v večnost polno dobrih del.

Pokojna Micka je bila zares molitvena. Vse življenje je rada molila. Posebno zdaj na stara leta, ko ni bila več zmožna za težje delo, je nadvse rada molila, pa naj bo to v cerkvi ali doma. Ob nedeljah in praznikih je bila navadno pri obeh sv. mašah in če je bilo le količikaj mogoče, je tudi bila ob delavnikih. Sv. obhajilo ji je bilo res velika dušna hrana, brez katere ni mogla biti. Zato je še v težki bolezni vsak dan prosila za sv. obhajilo. Zelo vestno je vselej poslušala pridigo, katera ji ni bila „nekaj vsakdanjega“, kar bi se nje nič ne tikalo, ampak ji je bila vedno novo doživetje. Redno se je udeleževala tudi popoldanske službe božje, pa to ne morda samo zdaj na stara leta, ampak tudi v svojih mladih letih, tako da bi mogla biti za vzgled današnjemu svetu.

Ves svoj prosti čas, zlasti pa še zdaj na stara leta, je pokojna Micka porabila za branje, zlasti za nabožno branje. Bog ve, koliko različnih molitvenikov je imela. Posebno rada je prebirala sv. pismo in življenje svetnikov. Vsak teden je komaj čakala na Nedeljo. Mohorjeve knjige je domala vse prebrala. Tudi svoje slovenske narodnosti ni nikdar pred nikomur skrivala.

Pokojnica pa se je tudi odlikovala v veliki ljubezni, vdanosti in zvestobi do sv. Cerkve. Duhovnike je zelo spoštovala. Iz njenih ust nisi nikoli slišal žaljive besede o duhovnikih ali o duhovniškem poklicu sploh. Gotovo je moč za to brezmejno vdanost in zvestobo do Cerkve in njenih duhovnikov črpal Hartnova Micka tudi iz svoje lepe službe. Saj je s svojima bratoma nad 40 let mežnarila v farni cerkvi. Ves čas svoje službe je vestno skrbela za snago in lepoto božje hiše.

Pravijo: Kdor rad moli, ta tudi rad delat. To je pri pokojni Micki tudi res bilo. Nikoli je nismo videli brez dela. Še sedaj zadnja leta v bolezni ni mogla mirovati. Če je pa njej kdo storil kako dobro delo, je bila nadvse hvaležna. Rajna Micka je bila zelo pridna gospodinja. Pri Hartnu je razmeroma veliko posestvo, zato je razumljivo, da je bilo treba pošteno prijeti za delo.

Kakor je Hartnova Micka lepo in zgledno živela, tako lepo zgledno je tudi umrla.

Sv. Cerkev blagruje tiste, ki umrjejo v Gospodu! Hartnova Micka pa ni samo umrla, ampak je tudi vse svoje življenje živela v Gospodu. Zato ji tudi mi vsi kličemo: „Blagor vam, ki ste živeli in tudi umrli v Bogu. Mnoga dobra dela, ki ste jih storili Bogu v čast in bližnjemu v korist, pa naj vas spremljajo na poti k Bogu. Za vsa dobra dela vam izrekamo tisočeren Bog povrni! Počivajte v Bogu! Vsem sorodnikom pa izrekamo iskreno sožalje!

kazuje, da se je ravnateljstvu posrečilo urediti muzej tako, da vabi izletnike in obiskovalce od vseh strani. Omeniti pa moramo še, da daje zelo dostojen okvir muzeju spretno urejeni park s stoletja starimi spomeniki iz naše preteklosti.

Najdemo v tej knjigi še slike znanega umetnika — slikarja dr. Werner-ja Berga, ki sledi v svojih delih novjšim strujam slikarske umetnosti. V knjigi slike brez barve ne učinkujejo tako močno, kot v originalu. Njegova umetnost je odraz težnje po povezanosti z naravo, iz katere se mu rodijo njegove slike. Ta povezanost z naravo se kaže tudi v tem, da si je kljub visokošolski izobrazbi izbral kot priseljenec iz Porenja svojo novo domovino ne v mestu, marveč na kmetih, na znanem Rutarjevem posestvu ob vznožju Obirja.

Ob koncu sledi še kratka ocena delovanja domačega pesnika H. Strutz-a, ki ga poznamo tudi kot kritika umetnosti in dnevnega časnikarja. Nazadnje je še nekrolog umrlih zaslužnih mož, kakor so: Arthur, Breycha- Vauthier de Baillamont, Egon, Baumgartner, Paul Koschaker, Emilij Levak in Avgust Kornik.

Zelo razveseljuje je tradicija Carinthije, da z vsakoletnimi novimi poročili bogati naše znanje o kulturni zgodovini naše ožje domovine.

Na kratko naj omenimo še dve napaki. Na str. 580 je rečeno, da je bil Janez Bleiweis zdravnik, da je bil Nemec, ki je znal slovenščino le pomanjkljivo. V resnici je bil živinozdravnik, ni bil nikdar Nemec in je slovenščino za tiste čase znal naravnost mojstrsko. — Na str. 581 je rečeno, da Anton Janežič ni literarno deloval. Ze iz nadaljnega opisa je razvidno ravno nasprotno in gotovo te svoje trditve niti pisec sam (Rud. Cefarin) ne verjame. — Take trditve objektivnosti samo škodujejo.

F. I.

CARINTHIA I. — 1952

(Mitteilungen des Geschichtsvereines für Kärnten, geleitet von Dr. Gotbert Moro. — Izvestja Zgodovinskega društva za Koroško pod vodstvom dvornega svetnika dr. Gotberta Moro-ja. Založilo Zgodov. društvo za Koroško v Celovcu, tisk. Ferd. Kleinmayr.)

Pred nami je 142. letnik, obsega 784 strani in je poklonjen dvornemu svetniku Juliju Heinzel-u, bivšemu ravnatelju celovške gimnazije in večletnemu deželnemu šolskemu nadzorniku. Vodil je kulturni oddelek pri deželni vladi in si je pridobil mnogo zaslug za pospeševanje kulturnega življenja v naši deželi.

Ob začetku se zgoraj omenjeno delo bavi s popravami in ohranitvijo profanov in cerkvenih spomenikov. Pisec poroča o restavracijskih delih, n. pr. na gradu Porciji, v šentrupertskem in ošjskem samostanu, o popravu križnega hodnika v Millstattu. Za vzdrževanje gradu Ojstrovece (Hochosterwitz) pomeni izdaten prisrcevek vstopnina, ki jo plačujejo izletniki. Samo na ta način je mogoče vzdrževati tako obsežno zidovje in mogočno poslopje tega važnega spomenika iz preteklosti naše dežele. Žal se zaradi pomanjkanja denarja (finančnih sredstev) zruši oziroma pokvari mnogo dragocenih umetnih ostalin iz preteklosti. Iz tega poročila je razvidno skoraj vse, kar se je v zadnjih letih od 1948 storilo za ohranitev in popravilo raznih hiš in spomenikov.

Naslednje poročilo obravnava v približno 90 strani obsegaajoči razpravi „Izkopanine na Magdalenski gori“ (pravilno „Sentlenski gori“, kakor je imenuje naše ljudstvo), ki jo podaja daleč preko meja naše dežele znani in sloveči univerzitetni prof. in arheolog dr. R. Egger, v sodelovanju z ing. Dolenz-em, H. Vetter-om in drugimi.

Poročilo vsebuje več prav podrobno in natančno izdelanih črtic in osnutkov, ki posebno zgodovinarju podajajo jasno sliko nekdanje naselbine na tej gori. Zbirka napisov in ostankov glinastih posod (amfor) se je 1950 povečala. Najdejo se ponajveč skupaj z raznimi rimskimi in drobnimi predmeti. Iz tega se lažje sklepa na njihovo starost. Precej točno se lahko določi starost kovinskih novcev; posebno lep novc so našli leta 1950, kateri kaže na sprednji strani glavo Caesarja (cesarja) z napisom DIVOS IVLIVS, in na zadnji strani napis CAESAR DIVI F. in glavo cesarja Avgusta iz časa 41 do 27 pr. Kr. Našli so nekaj zaponek in pa tudi posebno dragoceno bronasto ročko (Henkel), ki nosi na spodnjem koncu odtis ženskega obraza. Našli so tudi napise na marmornatih ploščah, tako na primer poklonitev hčerki cesarja Avgusta, Iulijae C(aesaris) / August(i) filiae. Napis se nanaša na hčer Oktaviana, poznejšega cesarja. Tudi Dessau (v Inser, sel.) omenja slične poklonilne napise. Najbrž so to plošče poklonila južno-norijska plemena v času med letom dve pred K. V mlajšem času plošča ni mogla nastati, ker so Rimljani prej zasedli norijske pokrajine. Posebna pomena je ta plošča zaradi tega, ker je najstarejši natančneje datirani napis na norijskih tleh v času od leta 14 — 2 pred Kr. Iz dveh drugih napisov na rdečem marmorju je razvidno, da so bivala na teh tleh norijska plemena. Upajmo, da nam bo delo univ. prof. dr. Egger-ja odkrilo v nadaljnjem raziskovanju še mnogo novega iz kulturne zgodovine naše ožje domovine.

V naslednji razpravi pod naslovom „Der Heurenchen“ (grablje) prinaša Oskar Moser v skrbni raziskavi mnogo zanimivega orodja, ki se izdeluje kot obrtni izdelek. Najdemo ta izdelek vsak četrtek na celovškem trgu. V trudapolnem in požrtvovalnem de-

lu nam kaže to poročilo, ilustrirano s skrbnimi slikami in dobrimi fotografičnimi posnetki mnogostransko in daleč razširjeno uporabo tega tako važnega domačega orodja.

„Die Beiträge zur Geschichte des kärntnerischen Tagesschrifttums“ zavzemajo širok prostor v 142. letniku in podajajo zelo natančen pregled tiska v nemščini, slovenščini in v drugih jezikih. Posebno poglavje obravnava začetek slovenskega dnevnega tiska na Koroškem. (prim. R. Cefarin, 100 Jahre slowenisches Tagesschrifttum in Kärnten“ in Die Neue Zeit 1951.) Prav pomembno je to poglavje radi tega, ker je bil Celovec sredi preteklega stol. vodilen v izdajanju slovenskega tiska, vsled neutrudljivega prizadevanja škofa A. M. Slomška, prof. A. Janežiča in prof. A. Einspieler-ja. Prof. Einspieler je bil pač gotovo eden največjih pospeševalcev slovenskega slovstva in slov. dnevnega tiska na Koroškem. Ni pa izdal samo liste v slovenščini, marveč tudi v nemščini, kakor n. pr. Stimmen aus Innerösterreich, Draupost, Kärntner Blatt itd.

Poročilo z naslovom „Die slovenische Partisanenpresse in Kärnten“ podaja Škerlova izvajanja o slov. partizanskem tisku na Koroškem. Ob koncu tega dela sledi bibliografija koroškega dnevnega tiska, ki je zelo uporabna zaradi alfabetičnega seznama.

Poročilo direktorja muzeja, dvornega svetnika dr. Gotbert-a Moro-a nam podaja jasen pregled obnove koroškega deželnega muzeja od leta 1946. Ko je zaslužni prejšnji ravnatelj prof. Christl radi bolezni odložil vodstvo muzeja, je stopil na njegovo mesto sedanji ravnatelj dr. Gotbert Moro. Pod njegovim vodstvom so se nadaljevale popravne, po bombah zelo poškodovanih muzejskih poslopij. Število obiskovalcev muzeja v zadnjih letih stalno narašča, kar do-

Za našo mladino

ZA TIHO URO

MLADINA PIŠE:

TINJE

Neopaženo in tiho gre skozi naravo dihanje priprave, pokore, posta. Še je vse mrtvo, le globoko v zemlji tli mala iskra, da se po štiridesetih dneh in nočeh razvname v plamen, obda z zelenjem travnik, vrt in gozd ter vzbudi človeka iz njegove notranje mrtvosti v vstajenje in življenje. Ničesar ne premoči narave, da ne bi ob času vstala v zelenje in svežino kot mlada, lepa nevesta. Medtem ko še sniva v njej koreninica in rastlinica v toplem spanju, že pripravljajo nove sile in sokove, da vzbudi uspavano življenje v novo rast, cvet in sad. In spet se bo v svetu dogajal tolikokrat doživeti in nikdar doumeti čudež v igri, poletja in jeseni. — Vse veliko in vzvišeno gre v življenju poedincev in tudi narodov skozi post. Čas priprave, notranjega zbiranja. Svetu se odmakne, kdor išče sebe. Tudi narod, ki išče vstajenje, rast, razmah, se mora znajti najprej v sebi, v tem, kar je najbolj njegovo, najbolj narodno. — Bolj bi morali narodi živeti iz bogastva cerkvenega leta. S Cerkvijo, svojo veliko zaščitnico, vred bi se morali tudi sami stalno spet naroditi iz skrivnosti svojega rojstva in dobro pripravljeni dozorevati v narodno vigred in jesen. Več bi bilo potem v njih velikonočnega razpoloženja.

Toda, kdo se še danes zveni za post? Filme vrtijo ravno tako naprej, plesišča se v mestih kljub temu še polnijo. Tu te vabi ta, tam se smeje oni. Potrebno je, draga mladina, da gremo tudi mi v sebe in se k Veliki noči najdemo k novemu pomladanskemu delu in bomo prerajeni v novo mladost.

ZA NAŠE OTROKE:

Spričevala

Otroci so veseli domov hiteli! Tam lepe rede spričevala so staršem že naštel —

Tebi

Priden bodi, nosil le lenuh. Ti pa nisi len, priden si, pošten, ljubi moj otrok, priden si, pošten, da bo zlato, vedno se učiš, in bogato, vse razveseliš! delo tvojih rok! Prazen bo trebuh Val. Polanšek.

Meseci v letu

Januarja svet je v snegu, sankamo se v belem bregu. Februar pripelje pusta, mastna so njegova usta. Marec nam pomlad prinese, vse zaspance naj potrese, da Velika noč aprila nam veselje bo delila. Maja rože zacvetijo, ptičice se z vej glasijo. Junija je šole dosti, lonec poln je učenosti. Julija je sonce vroče, Bog varuj nas hude toče, da avgusta se veselo mlinsko bo kolo vrtelo. Že september v šolo kliče bistre fante in dekličice. Grozdje je oktobra sladko, sonce sije nam že kratko. Je v novembru dobra paša, zdrava bo živina naša. Ko v decembru božič mine, novo leto nam zasine.

ZA DOBRO VOLJO

V krčmi: Nek upnik zagleda svojega dolžnika v krčmi. „Aha — mu jezen reče — za vino imate še denar, za me pa ne!“ Dolžnik odgovori: „Vi vidite, da vino pijem, ne pa da ga plačujem.“

Dragi mladi prijatelj! Mislim, da mi nihče ne bo zameril, če se še enkrat oglašim na naši mladinski strani. To pa predvsem zato, ker se vam čutim hvaležno za izkazano molitev. Vesela sem, da sem toliko ozdravela, da spet lahko prebiram naš ljubljani „Tednik“ in verske liste. Vsak lahko razume, kako je hudo dalj časa ležati brez vsake tolažbe v postelji. Vsa srečna sem bila, ko sem s silo mogla, kljub svojemu velikemu trpljenju, malo vstati. Ko pa me je bolezen spet znova priklenila na posteljo, se mi je zdelo, da mi je sonce življenja zašlo in se mi celo zdi, da sonce ne sije več tako lepo kot pa nekdanj. Če samo pomislim na nedeljo! Kako sem je bila vedno vesela, ko je nastopila, kajti takrat sem lahko šla v cerkev, sem srečala svoje prijateljice in se z njimi kratkočasila in smo si vedno pripovedovale najnovejše. Danes pa postane srce žalostno, če na vse to pomislim.

Dragi mladi prijatelj! Ne zamudite časa mladosti, izpolnjujte svoje verske in mladinske dolžnosti, kajti marsikateremu se lahko pripeti isto kot se je meni. Dokler je človek mlad in zdrav, na vse to malo ali pa nič ne pomisli. Povedati sem vam hotela samo nekaj besedi in upam, da se boste še tudi drugi kmalu oglašili in da ostanemo medsebojno povezani. Nazadnje vas še vse najlepše pozdravljam in želim, da bi vas napravila vigred, ki se nam počasi že bliža z pomladnimi cveticami, srečne in vesele do dna srca.

Trpeče dekletke iz sončnih Tinj.

A mati je dejala in zraven se smehljala: „Koliko bilo bi drugače, če naloge domače bi sami vedno naredili!“

Otroci so po očka tekli, tako obema so zdaj rekli: „Bolj pridni bomo vsi bodoče dni!“

Val. Polanšek.

PO SVETU

Največje letalo sveta. Na angleškem otoku Wight delajo največje letalo sveta, v katerem bo imelo 220 moč z vsi opremo prostora, in ki jih bo moglo brez pristanka transportirati 6000 km. Nadalje ima letalo 6 motorjev, ki imajo moč 35.000 (HP) konjskih sil. Tanki za pogonsko tekočo gorivo vsebujejo 64.000 litrov. Kot gonilno sredstvo uporablja to letalo „kerosene“ (petrolej). Letalo ima razpetino 67 metrov, dolžino 45,3, višino pa 17 metrov in težino 142.000 kg. V eni uri prevozi letalo 600 km.

Avtobusi prihodnosti. Avtobusi prihodnosti se bodo razlikovali od današnjih v tem, da bodo imeli dvojno nadstropje in bodo razdeljeni v kabine. V ospredju zgornjega nadstropja se nahaja prostor za šoferja. Nadalje se nahajajo na avtobusu še kabine za razgled, več kopalnic, radio, telefon itd. Takšna vozila bodo imela 6,8 ali 10 koles in kakor proukujejo, jih bodo že v desetih letih lahko v serijah izdelovali.

Trije razbojniki

(Grška ljudska pravljica)

Trije razbojniki so se hoteli nekoč kopati. Ko so tako potovali, so prišli ob bregu reke do male kočice. V koči je sedela stara žena. Roparji so dali stari ženi z zlatom napolnjeno mošnjo in so rekli:

„Gremo se kopat. Shrani nam to vrečko, dokler ne pridemo ponjo in je ne terjamo nazaj. Toda pazi, ne daj je nobenemu izmed nas samemu, marveč samo, če vsi trije pridemo po njo.“

Stara žena je prevzela denarno mošnjo in jo je shranila. Toda roparji so pozabili, da bi vzeli glavniki s seboj in so poslali enega tovariša nazaj, da bi zahteval od stare žene glavniki. Ropar je šel k ženi in ji rekel: „Moja prijateljica sta me poslala po denar, daj mi ga!“

Stara žena je odgovorila: „Rekli ste mi vendar, da ga smem dati samo, če pridete vsi trije po njega.“

Tedaj je rekel ropar: „Vprašaj ju torej, tam sedita na bregu.“ Žena je stopila pred kočico in je zaklicala ostalima dvema razbojnikoma: „Ali naj mu

PROSVETNI GLASNIK

Ne klonemo, mi rastemo!

Slep je, kdor vidi v stremljenju ljudstva samo slučajno voljo ali željo kakkega podedinca. Zato je slep, ker ne pozna naroda in njegove rasti iz roda v rod in ne njegovega razvoja v vedno boljše in jasnejše spoznanje sebe in svojega cilja. Slovensko ljudstvo, ki danes živi na koroških tleh, ni samo po krvi ud dolge verige, ki jo nekje v davni pričenja prvi slovenski rod. Slovensko ljudstvo na Koroškem je tudi duševno zraslo iz svojih prednikov, iz njegove duše tudi danes še diha vrlina očeta Einspielerja, Antona Janežiča, Majarja, Jarnika in sto drugih velikih sinov slovenske matere, iz nje govori korenitost ziljskega Grafenauerja in vseh voditeljev prve vojne in poveljnih dobe.

Če je starejšo generacijo slepila prevelika bližina razsula monarhije in še glasovanje, je mladina v poletu svojega idealizma ob svoji dobroti in čistosti zaverovala v dobroto sveta okoli sebe. S tem je izpolnila, kar je v narodnem svetu svojih očetov pogrešala. Danes že nam mora biti vsem spoznanje, ki ga je nekoč imel oče Einspieler in ki so ga za njim bolj ali manj doživljali vsi narodni voditelji do današnjih dni: ohraniti moramo slovensko samobit nas in naše zemlje, v dobri jo čistiti, utrditi in njen obstoj končno zagotoviti ob priznanju njene biti po narodu sosedu, ki nam je usojen v sožitje. — Morda je zadnje desetletje baš priznanje naroda-soseda nekoliko prezrlo in je to morala mladina popraviti s svojo silno vero.

Danes je spet trenutek, da si glasno povemo: verujemo v slovensko narodno stvar na Koroškem! Nočemo molčečega trpljenja, želimo zdrave borbe slovenske, katoliške luše! Kot vigredna sapa mora zaveti po vseh naših slovenskih dolinah, vaseh in domovih misel dobre narodne samopomoči. Ni več med nami starih poslancev, narod pa ima v vsakem zavednem članu poslanca svoje misli! Ni več političnih programov tarega liberalizma in socializma, narod pa je ohranil svoj življenjski program in ga ob novih izkušnjah še obogatil! Kdo danes ne veruje, da je narod čudovita rastlina, katere ne umori nobena zimska sapa ali jesenska slana?

Iz vrst živih verskih stanovskih organizacij naj pride nova kri v vso našo narodno prosveto, da bo dobro katoliška in dobro slovenska! Prosvetna društva! Bodite topla žarišča slovenske in krščanske kulture! Mladina, s svojo pesmijo, igro, knjigo, sestankom in slovenskim tečajem imaš v rokah ključ do boljše svoje in narodne bodočnosti. Da ta ključ v tvojih rokah ne zarjavi, odpri z njim zakladnico slovenskega duha in obogati duševne proletarce!

Naj te posebej opozorimo danes na najnujnejše delo: malim bratcem in sestricam je treba slovenske besede, da jim jo ti, dokler ji jo odreka naša šola! In še: svojemu listu, iz katerega odseva tvoje in tvojega naroda življenje, nabiraj novih prijateljev!

Tudi vam, stari in izkušeni borci, besedo! Dajte doraščajoči mladini, kar najbolj pričakuje od vas: silne in nepremagljive vere v slovensko stvar, katere, usidrane v božjo zemljo, ne bo strla nobena moč na zemlji!

Ne molčečega trpljenja, zdrave narodne borbe! Narod bo umiral, ko mi vanj ne bomo več verovali. Gradimo torej, kjer sovražnik podira, zbirajmo, kjer razdružuje, začenjajmo, kjer uničuje, navdušujmo, kjer

ga dam ali ne?”

Ta dva sta zaklicala nazaj: „Da, daj mu ga!“

Stara žena je nato šla po mošnjo z denarjem in jo je dala roparju. Ropar jo je vzel in je zbežal z njo čez polje.

Ostala dva roparja sta čakala in čakala. Že sta se skopala, nato sta zopet čakala na bregu, toda tretjega še vedno ni bilo nazaj. Sedniti sta se osušila, oblekla in šla k stari ženi ter jo vprašala, kje je njun tovariš. Stara žena je pripovedovala, da je bil pri njej, da je zahteval mošnjo z denarjem in nato da je odšel.

„Ali ti nismo rekli,“ sta jo nahrulila razbojnika, „da ne smeš dati denarja, če ne pridemo vsi trije po njega?“

Zastonj se je izgovarjala stara žena, da je dala vrečo tretjemu samo na njuno pritrdilo, razbojnika sta jo vseeno spravila pred sodišče.

Zdaj je posedala stara žena dan za dnem žalostna pred svojo kočico in ni vedela, kako

širi mladodušje! Potrpljenje in vztrajnost bodita naša diha, pogum naš zaveznik! Tako se bo naša dežela zgodil nekoč čudež, da bo navidezno slabši porazil močnejšega. Kot je nekoč mladi David porazil velika Golijata, bo in mora nekoč na Koroškem krščansko-narodnostno pojmovanje premagati zlo, iz katerega izhaja vse naše gorje.

O kritiki

Zadnje čase opažamo v našem prosvetnem svetu zanimiv pojav. Zanimanje za življenje in delovanje prosvetnih organizacij raste med našim ljudstvom in vedno več pažnje mu posveča. Na eni strani se to vidi najprej v podvojenem udeleževanju farnih mladlin — mrtva, nedelavna so samo še nekatera društva — vidi se rastoče zanimanje za našo prosveto v izrednem številu, v katerem posejajo rojaki vsaktero prireditve, in še v manj ali bolj ostrih besedah, s katerimi društveni ali izvednostni krogi kritikujejo prosvetno delo.

Najprej to-le: Vsaka osebna kritika je zlobna in žali osebe, ne popravlja pa stvari. Mi pa hočemo s kritiko zavračati le zmote, popraviti nepravilnosti, zboljšati to, kar je. „Uničujte blodne misli, a ljubite one, ki blodijo,“ pravi veliki poznavalec življenja sv. Avgustin. To je glavno načelo za vsako kritiko in vsakega kritika.

Stvarna kritika je zdrav pojav. Dokaz je, da društvo živi in je interes zanj živ. Dobra kritika zamore prosvetno delovanje samo dvigniti. Seve mora temeljiti na globokem pojmovanju narodne prosvete, na dobri izkušnji in strokovnem znanju. Do take kritike ima pravico vsak prijatelj društva in je naravnost potrebna, če nečemo, da zaidemo v okostenelost in šablono. Prosveta je življenje in življenje se ne da zajeti v trde oblike. Za tako kritiko bodimo torej dostopni, ker je samo drugo ime za šolo, ki smo je potrebni vedno spet.

Torej, prave kritike! Naša prosveta je še vedno močno kompromisarska in zato ne razvname docela mladih duš in src. Postaviti jo moramo povsem na krščanska in narodna tla. Le tako bo zajela celega mladega človeka in ga oblikovala.

Naše prireditve

GLOBASNICA

Kakor nobeno leto tako tudi letos nismo pustili pusta brez kulturne prireditve mimo nas.

Na pustno nedeljo, dne 15. februarja, je bilo pri nas precej živahno. Na treh političnih zborovanjih so si govorniki pridobivali ljudi in jih navduševali, na drugi strani pa so jih spet vabili na plesne prireditve in na pustne bale.

Pri vsem tem si je mislila tudi naša farna mladina, da bi pogrešila, ako ne bi v tem času tudi ona apelirala na občinstvo. Kdor se je odzval povabilu — sicer jih je bilo tokrat malo manj — mu gotovo ni bilo žal in je odhajal dobre volje, kajti smeha nam ni manjkalo. To je pokazal že uvodni pozdrav: „Gospoda slavna, dober dan!“ Nato je sledila veseloigra „Teta na konju“, ki je bila zelo posrečeno podana. Ni mo pa vedeli, da imamo tudi muzikalične talente med nami, kajti naši najmlajši so se navmes vsedli skupaj in nam z raznimi instrumenti zaigrali nekaj veselih. Torej čestitamo in kličemo: „Korajžno naprej!“

naj nesrečo odvrne od sebe. Ko je tako jokala predse, je prišel po potu mlad fantič in ji rekel:

„Hej, mamica, zakaj jokaš tako bridko? Morebiti ti morem pomagati.“

Stara žena je pripovedovala dečku, kako se ji je zgodilo z denarno mošnjo in je pristavila, da mora prav jutri pred sodnika.

Tedaj ji je dal zviti fant sledeči nasvet: „Le mirno pojdi leč in jutri, ko prideš na sodnijo, reci: Mošnjo z denarjem je pri meni in dam jo tudi nazaj, če oni, ki so mi jo dali shraniti, vsi trije hkrati pridejo po njo.“

Drugo jutro je stara žena v resnici šla k sodniku in je rekla:

„Možje so bili trije: dali so mi vrečko in so mi ukazali, da jim jo smem dati nazaj samo, če jo zahtevajo vsi trije skupno. Naj torej ta dva poiščeta tretjega, da jim morem dati denar nazaj.“

Tako je rešil nasvet mladega fanta staro ženo pred ječo.

Dunajski velesejem

Za letošnji pomladanski velesejem na Dunaju so dovolile avstrijske državne železnice vsem imetnikom stalne velesejemske izkaznice 25%-ni popust na voznih cenah v času od 10. do 27. marca 1953.

Popust velja pri vožnji na Dunaj in za povratek na vseh progah avstrijskih državnih železnic in na avtobusnih progah, ki so v upravi avstr. državnih železnic.

Vožnja na Dunaj je treba nastopiti najprej dne 10. marca in najkasneje dne 22. marca. Končati pa je potovanje pri povratku najkasneje dne 27. marca.

Pri potovanju z železnico je treba kupiti vozovnico za potovanje na Dunaj in nazaj pri nastopu vožnje. Ob začetku potovanja in ob povratku je treba dati žigosati sejemsko izkaznico. — Pri potovanju z avtobusom je treba ob nastopu vožnje kupiti vozovnico v polni ceni za potovanje na Dunaj. Pri povratku pa velja popust v višini 50%, ako se potnik izkaže z vozovnico na Dunaj in s sejemsko legitimacijo. Zato ne oddajte vozovnic pri prihodu na Dunaj, ker vam samo te omogočijo popust pri vozni ceni na povratku.

Letošnja pomladanski velesejem na Dunaju bo privabil spet obiskovalce z vseh delov Avstrije, ker bo mogel pokazati marsikatero posebnosti in novosti.

Samo v kratkem bomo omenili posamezne posebno zanimive oddelke.

Parilnice (Futterdämpfer), pralne stroje

nudi pod ugodnimi plačilnimi pogoji

KURT MARKTL & CO.

kmetijski stroji in nadomestni deli

CELOVEC-KLAGENFURT, St. Peter, končna postaja obusa, Völkermärker Strasse Nr. 117

Tehnika in gospodinjstvo

Električni čistilec snaži preproge in zbira prah s tal, istočasno pa preproge tudi krtači in stapa ter zbira nastali prah. — Pralni stroj daje brez kuhanja, gnetenja in krtačenja v štirih minutah snežnobelo perilo, in to do 10 kg perila na uro. — Aparat za pečenje speče v dveh minutah zrezek in v petih minutah speče celo kokoš in prihrani pri tem 30 — 40% na masti. — Za gostinske obrate bo zanimiv stroj za umivanje kozarcev. — Posebnost bodo tudi novovrstni štedilniki. Novosti pa bodo deli šivalnega stroja, posebne tehnice, električni kuhalniki in peči vseh vrst, razne svetilke in lustri, aparat za toplotno masažo itd.

Obleka

Letošnja poletna moda bo imela razne novosti. Na razstavi bo veliko število puloverjev, vest, jopičev iz lahke volne, plisirane bluže iz bombaža, puloverji in veste in mrežastega blaga in iz fine cefirne volne v novih vzorcih. Vsa ostala oblačila bodo razstavljena v najmodernejših krojih in najmodernejših vzorcih blaga. — Poseben oddelek bodo letošnji kopalni kostumi za dame in kopalne hlačke za moške. — Bogata je razstava ženskih in moških modnih novosti v perilu, poletnih moških pyjamah, raznovrstnih kravatah, dežnih plaščih, rokavicah, športnih potrebščinah, čevljih.

Igrače, raznovrstne športne potrebščine, parfumerije in raznovrstni lepotični predmeti bodo imeli svoje oddelke. Ravno tako tudi ure, okrasni predmeti, dežniki, palice,

Delovanje slepih žlez

V zadnji številki „Našega tednika“ smo v članku o slepih žlezah na kratko opisali delovanje teh žlez. Danes bomo na kratko opisali še pomen vsake teh žlez posebej za človeško telo. Zaradi jasnosti navajamo najprej nemške izraze za te žleze: ščitnica = Schilddrüse, obščitnica = Nebenschilddrüse, priželjce = Bries, trebušna slinavka = Bauchspeicheldrüse, spolne žleze = Geschlechts- od. Keimdrüsen.

1. Ščitnica leži spredaj na vratu in sicer med jabolkom in jamico; proizvaja pobudnino, ki vpliva na presnovo in pravilno delovanje možganov. Vsled nepravilnega delovanja te žleze, nastopijo kot najpogostejša obolenja golša, ki je lahko vnetja, zločesta ali gomoljasta ter jo je treba čim prej operirati, v mladosti pa debel vrat, ki sčasoma sam od sebe izgine. Golšavost povzroča menda pomanjkanje joda v vodi; bo pa najbrže še kak drug vzrok; kajti nimajo vsi golše, ki žive v krajih, kjer je v vodi premalo joda. Druga posledica nerednega de-

keramika, porcelanski izdelki, papirnati izdelki in opreme za pisarne.

Kmetijski stroji.

Kmetijski stroji nam omogočajo pri zmanjšanih stroških in pri manjšem številu zaposlenih večjo proizvodnjo. Zato bodo gotovo na razstavi vzbujale posebno pozornost kosilnice, ki so v zvezi z mlatilnico. Seveda te niso za posamezne kmete, ampak le za skupine kmetov, predvsem pa za druge. Posebno praktičen je tudi nov izruvač za krompir, ki dela zelo precizno in ne poškoduje gomoljev. — Nemška mlatilnica je opremljena s puhalnikom za slamo in pleve. — Stroj za trosenje gnojja dela zelo racionalno. — Pozornost bo vzbujal tudi elektroparilnik za krmo, nadalje drobilec za krmo in mlin za šrotanje.

Razstava pohištva bo nudila razne zanimive in praktične novosti. Ravno tako tudi razstava raznih strojev za živilsko industrijo (predelava mesa, izdelava čokolade, vkuhanje shrankov v gospodinjstvu).

Stroji in orodje za obdelovanje lesa. Cela vrsta raznih precizijskih strojev je razstavljena. Tako ameriška žaga, nemški skobelnik, danski rezkalni stroj in vrsta švedskih precizijskih strojev.

Mnogo novosti bo na razstavi pisarniške opreme in pisalnih strojev, razmnoževalnih strojev, računskih strojev in pisarniških potreščin.

Za podjetnike in stavbenike ter gradbenike bo nudila mnogo zanimivega razstava strojev za obdelovanje gradbenega materiala in za pripravo ter mešanje in prenašanje materiala. Nekaj posebnega je nemško rapid-kladivo za vbijanje vijakov in žebelj v jeklo, beton in v vsak drug material.

Se razne druge zelo praktične novosti bo mogoče videti na dunajskem velesejmu in moremo zato obisk te svojevrstne in največje avstrijske gospodarske prireditve vsem prav posebej priporočati.

Kmetijski visokošolski teden

Kakor že zadnja leta tako bo tudi letos priredila Deželna kmetijska zbornica v Celovcu kmetijski visokošolski teden. Na tem tednu, ki traja osem dni, bodo predavali najboljši praktični strokovnjaki, ki bodo govorili o najnovejših pridobitvah v kmetijstvu, v kolikor so priporočljive za praktičnega kmetovalca.

Zato priporočamo vsem kmetovalcem naj obiščejo ta kmetijski visokošolski teden, ker bodo tam res mogli pridobiti praktične nasvete, ki so prilagojeni za naše razmere in ki bodo zato prinašali vsakemu veliko materialno korist.

Visokošolski teden je v Celovcu v Kucherhofu (St.-Veiter Ring) in sicer v času od 2. do 6. in v času od 9. do 11. marca.

Spored visokošolskega tedna je sledeči: 2. marca — poljedelstvo, 3. marca — živinoreja, 4. marca — gorsko kmetijstvo, 5. marca — sadjarstvo in varstvo rastlin, 9. marca — gozdarstvo, 10. marca — gospodinjstvo, 11. marca — kmetijska tehnika.

Ako ne morete obiskati vseh predavanj, si izberite ona predavanja, za katera se posebej zanimate. Predavanja se pričnejo ob navedenih dneh točno ob 8.30 zjutraj in popoldne ob 13.30. Prispevek za vsak dan je določen na 5 šilingov, vendar pa je mogoče doseči znižanje ali popolno oprostitve plačila tega prispevka.

lovanja ščitnice je bazedovka, ki se kaže v izbuljenih očeh, pospešnem utripanju in razbijanju srca, v debelem vratu (golši) in v raznih duševnih, prebavnih ter živčnih motnjah. Vsled nezadostnega delovanja ščitnice nastanejo motnje, ki se kažejo zlasti v bebavosti, v telesni pritlikavosti z veliko glavo in širokim, nagubanim, starčevskim obrazom, debelimi ustnicami itd. Temu obolenju pravimo **kretenizem**. Vsled nezadostnega delovanja ščitnice ali po operaciji žleze, nastopi **miksedem**, ki se kaže zlasti v žolti barvi obraza, testeno zadebeljeni in suhi koži, počasnejšem utripanju srca, nezadostnem znojenju, duševnih motnjah itd. Miksedem more biti tudi prirojen; v tem primeru je človek pritlikavec in bebec.

2. Obščitnice so kot leča velike slepe žleze ob ščitnici in sicer na vsaki strani po dve. Njihova pobudnina ureja presnovo apna v krvi. Vsled pomanjkljivega delovanja te žleze nastopi **mrtvičavica** ali **tetanija**, ki se kaže zlasti v bolečih krčih mišic in udov;

pri deci so navadno krči v grlu; tudi dečja božjast utegne imeti tu svoj vzrok. Včasih se pojavijo taki pojavi kot posledica operacije in v vratu, ako se s tem okvari obščitnice.

3. Priželjce je slepa žleza, ki leži za zgornjim koncem prsnice ali grodnice. Pravimo ji tudi prsna žleza. Ko človek spolno zori, začne priželjce krneti. Ako popolnoma ne zakrni, kar se včasih zgodi, vpliva slabo na odpornost organizma; ako se poveča, ovira dihanje, ker pritiska na dihalo. Njegova pobudnina vpliva na rast, jačanje kosti in razvoj spolovil.

4. Trebušna slinavka je sama na sebi prava žleza, ki izloča za prebavo važno in potrebno trebušno slino; posamezni kupčki, otočki celic v njej, so prave slepe žleze, ki proizvajajo in izlivajo v kri za presnavljanje sladkorja važno pobudnino **insulin**. Kadar je izločevanje insulina moteno, se pojavlja v krvi preveč sladkorja in se pokaže obolenje, ki ga imenujemo **sladkornica**, **cukrovka** ali **sladkorno bolezen**; s tujo be-

sedo diabetes. V takem primeru je treba nadomestiti, oziroma dopolniti manjkajočo množino insulina z injekcijami.

5. Spolne žleze ne proizvajajo le spolnic, temveč tudi posebne pobudnine (spolnine), ki urejajo razne pojave spolnega življenja, n. pr. spolno zorenje, mesečno perilo, zanositev itd. Spolnine izloča tudi **možganski privesek**, to je za fiziološko velika, pecljasta slepa žleza na dnu tretjega možganskega prekata. Poleg tega izloča tudi druge pobudnine, katerih nekatere pospešujejo črvičasto gibanje črevesa (peristaltiko), zvišajo krvni pritisk in zavirajo izločevanje seča. Ako izloča ta žleza preveč pobudnine, ki vpliva na rast, nastane človek **tacman** (akromegalija), to je človek z veliki okončinami (rokami in nogami).

Česarika je česariku podobna žleza v možganih, ki začne s sedmim letom starosti zakrjevati. Njena pobudnina najbrže vpliva na rast kosti in spolnih žlez.

To bi bile najvažnejše slepe žleze, oziroma njih pobudnine.

Škropljenje rastlin proti rji

Ameriški vrtnarji svetujejo, da je treba škropiti z razkuževalnimi sredstvi krompir in paradižnike, ravno ko pričnejo brsteti, da se odpravi vsaka nevarnost uničenja letine zaradi pozne rje. Ta bolezen se razvija ob hladno-vlažnem vremenu in če škropimo in opravimo rastline v tem času bomo bolezen preprečili.

Svetovali so sadilcem irskega krompirja, da pričnejo škropiti rastline, ko so 10,2 do 15,4 centimetrov visoke. Paradižnikove rastline je treba škropiti ali oprasiti dva ali tri tedne potem, ko so rastline posajene. Priporočila se, da se obe rastlini škropita v tedenskih presledkih ob vlažnem vremenu.

Glivica, znana pod imenom *Phytophthora infestans*, je vzrok pozne rje, ki je povzro-

čila veliko lakoto na Irskem leta 1846. zaradi uničenja krompirja. Ta glivica povzroča na krompirjevem listju velike zelenkasto-rjave z vodo napolnjene madeže, ki so v vlažnem vremenu podobni rji. V suhem vremenu postanejo madeži črni. Ti madeži hitro uničujejo listje.

Ta bolezen povzroča na paradižnikih močno gnilobo, ki se pojavi po navadi na dnu stebela. Koža sadeža postaja gubasta in razvija rjavkasto-zelene madeže. Gnili madeži se razširi na eno tretjino do polovice sadeža v teku dveh dni.

Škropljenje in oprasenje, ki preprečuje to bolezen, lahko vsebuje tudi kemikalije, ki uničujejo žuželke.

Našim gospodinjam

Dobra gospodinja

Dobro gospodinjiti je umetnost! Te umetnosti pa se je po večini treba šele priučiti. Zato je naloga gospodinj. šol, da dekleta, bodoče gospodinjke naučijo, da bodo iz pridelkov, ki jih kmet doma pridelal, znale pripraviti dobra domača jedila. — Vsaka se mora navaditi šivanja preprostih oblek, perila in krpanja. Da je skrb za pranje, likanje, red in snago v hiši njena dolžnost, to ve vsaka gospodinja. Vendar je za kmečko gospodinjico veliko premalo, če je samo „kuharica“, „šivilja“, perica! Samo v tem še ni tista dobra gospodinja, ki jo ljudski pregovor hvali, da hiši tri ogle podpira.

Kmečka gospodinja mora razen navedenih gospodinjinskih del poznati vsa dela pri gospodarstvu. Njeno oko naj bo povsod. Vsa dela naj strokovno razume, ker le tako bo lahko svojemu možu, kmečkemu gospodarju, zvesta opora in zanesljiva svetovalka. In, ako bi se zgodilo, da bi bil kmetiji gospodar odzvet ali da bi bil zapravljivec. Ako bi umrl ali bi samo zbolel in bi bil za gospodarstvo kakorkoli nesposoben, takrat mora gospodarstvo v svoje roke vzeti žena — gospodinja, da ga obvaruje in ohrani otrokom dom.

In še nekaj je gospodinjici treba! Kakor se mora truditi in prizadevati za strokovno izobrazbo, se mora vsaj tako, in še bolj, prizadevati za izobrazbo srca.

Ako je jed dobro skuhaná, dom lepo urejen in snažen, hlevi polni lepe živine, ako se njive in sadovnjaki šibijo od pridelkov in sadov, v vsem tem še ni prave sreče!

Pravo srečo prikljče v družino šele gospodinja, ki je dobro vzgojena, ki je srčno izobrazena, da zna pravi čas govoriti in pra-

PREHRANA SVETA

V zadnjih letih je proizvodnja živil in hrane vsake vrste zelo napredovala. Vendar pa še vedno ne napreduje proizvodnja tako hitro kakor pa se večja število prebivalstva.

Proizvodnja pšenice je v gospodarskem letu 1952-53 dosegla svetovni rekord in je bila za 24 odst. večja kakor pa proizvodnja pšenice pred vojno. Svetovni pridelek rži je bil slabši kakor prejšnja leta in to zaradi slabe letine rži v Sovjetski zvezi. Vendar pa je bil kljub temu svetovni pridelek krušnih žit še vedno za skoraj 9 odst. večji kakor pa prejšnje leto.

Tudi proizvodnja riža, mesa in sočivja je dosegla v gospodarskem letu 1952-53 rekordne višine. Malo za doslej največjo pro-

vi čas zopet lepo molčati. Gospodinja, ki je plemenita v besedah in dejanjih, plemenita v odpuščanju, plemenita v požrtvovalni ljubezni do svojih in materinsko dobra do zadnjega hlapčiča in pastirja v hiši, ki misli na ubogo otročnico v vasi in ne pozabi zapuščenega bolnika, na bolniško posteljo priklenjenega.

Zares prava sreča je v domu, ki mu gospodinja blaga žena, ki ne pozna užaljenosti in ji je neznana tista napaka, ki prinese družinam toliko gorja in grenkobe ter medsebojno ljubezen tako izpodkopa: To je takrat, kadar gospodinja iz užaljenosti ne govori več dan, morda celo ves teden in se kuja, kakor nezrel, razvajen otrok.

Kdo naj ima tako nevzgojeno bitje za resno gospodinjico? Kdo naj jo ceni? Kdo naj ji zaupa in se na njo zanese, da bo previdno vodila dom, modro vzgajala otroke in lep zgled dajala družini?

Srčno izobrazena gospodinja se ne bo prepirala z domačimi, še manj s sosedi. Vse pa bo storila za mir v družini in s sosedi. V vaše spore se ne bo spuščala, ampak vsa se bo posvetila in ves čas bo porabila za svojo družino in dom.

Zares lepo je v družini, kjer je gospodinja vsem zgled srčne dobrote. S to lepo ljubeznijo vse nase priklene, vse osreči, na dom priveže, da je družina res rada doma v njeni bližini, kjer se rada žrtvuje v delu in znoju za dom in kmečko zemljo.

Njena dolžnost je napraviti dom lep in udoben ter družino zadovoljno in srečno. Zato bo pač morala sama največ žrtvovati ter svoj veliki gospodinjinski delavnik pričeti z veliko ljubeznijo in pripravljenostjo na žrtve za svojo, od Boga ji izročeno družino in do zemlje, s potom in solzami slovenskih prednikov orošeno.

izvodnjo je zastajala proizvodnja sladkorja, masti, olj in mleka.

Pač pa so bolj neugodni izgledi pridelkov krušnih žit za gospodarsko leto 1953-54. To pa zaradi neugodnih vremenskih razmer na severni zemeljski polobli. Suša v Podonavju in v Zapadnem Pakistanu ter slabi izgledi žetve v Egiptu bodo vplivali na zmanjšanje svetovnega pridelka krušnega žita.

KONZUMNO ZADRUŽNISTVO V USA

Konzumne zadruge v Zadrudnih državah prodajo letno raznovrstnega blaga v vrednosti nad dve milijardi dolarjev. Pred desetimi leti je dosegla vrednost prodanega blaga le okrog pol milijarde dolarjev in se je torej v desetih letih ta vrednost početrila.

Kotiček kranjskega Janeza

Motej je potegnil za vrh in zvon v linah je zapel:

„Pridite k meni revne sirote.“

In so šli verniki iz Spodnjih in Zgornjih Krčanj, pa še od drugod, v božji hram.

Sv. Martin, to nedeljo z venci prepleten, ker je bil njegov dan, je nekam žalostno gledal doli s trona. Gospod župnik pa je bil ves drugačen. Iz obraza si mu lahko bral, da je srečen, ker je pastir tako mirne črede. Same ovčice — nobenega kozla. Če je med temi ovčicami kak nor kozel — saj ga ni, vsaj župnik ne ve za njega — pa če je, Gospod ne piši tega pastirju v slabo.

Verniki Spodnjih Krčanj so se Bogu zahvaljevali za dušno in telesno zdravje in še za dar letine. Ni bila najboljša, pa za silo so napolnili žitne shrambe, senike in kleti.

Kaj pa verniki Zgornjih Krčanj?

So tudi rekli: „Hvala tebi, Bog, za zdravje pri družini in živini, za vse drugo dobro in slabo.“ Notri v kotičku srca pa je vsakemu tekla žalost gor proti sv. Martinu, ki z njimi vred na Zgornjih Krčanjih prebiva, pa ni bil poleti v hudi uri zavrnil oblakov, nasičenih z „babjo jezo“. Toča je omlatila in sadje zmlela v najlepšem razvoju. Kaj naj danes na Martinovo krstijo? Vodo menda, ki še za žabe ni dobra.

Marsikomu je bilo hudo in morda celo žal, ker ni Bcg dopustil oblakov še dol na Spodnje Krčanje, da bi toča še tam doli naredila svoje.

Tisto nedeljo popoldan so ga na Spodnjih Krčanjah poskušali v vsaki hiši. Domači, pa tudi od drugod so prišli, da ga malo v čast sv. Martinu popijejo in da dobro proučijo, v kateri kleti se je mošt najboljšje zježil. Glavo bi zastavil — pa to ni malo za mene, ki imam samo eno — da ima Kočmar najboljši mošt. Bog ne daj, da bi imel namen s temi vrsticami se gospodarju prikupovati — čemu in zakaj — pa kar vem iz izkušenj, to smem potrditi.

Če bo koga gor pri cerkvi le hudo sušilo, le nič nikar kazati sv. Martinu čmerikavosti, ko pa se da pomagati. Kar navzdol, dol do Petra — toliko jaz vem, da ni še nihče šel od hiše naprej, ne da bi ga bil vrček popil, če pa dobiš gospodarja pri dobri volji,

se ga boš pa nacukal, da boš domov grede mačku rekel botra.

Nič nevošljivosti pravim, samo tega nikar, je grdo in greh. Bo morda pa drugo leto „babja jeza“ na Spodnjih Krčanjah sadje oklestila, pa bodo na Zgornjih Krčanjah obroči na sodih pokali. Po človeški slabosti presojeno bi bilo v tem primeru pravici zadoščeno — ni pa lepo kaj takega bližnjemu privoščiti in se ob taki misli še veseliti.

Še pozno zvečer na Martinovo nedeljo so sedeli pri Kočmarju okrog mize. Vsak je hotel več vedeti od drugega. Najpreje so obdelali letino, domačo in zunanjo politiko, navsezadnje pa je nanesla beseda še na kranjskega Janeza.

Tona, ki ga je tudi malo čutila v glavi, je menila, da bi bilo še bolj veselo, če bi bil še Janez danes zraven.

Mož pa jo je zavrnil: „Smo celo leto gurali brez njega, bomo tudi danes, ko ga pijemo, brez njega prestali.“

„Sem menila, da bi kakšno veselo povedal,“ se je gospodinja obrnila.

„Ti si tako neumna, kakor tisti Janez. Nič ne ve on kaj več kakor mi. Vse tisto, kar on po „cajtnah“ puna, ni groša vredno. Ga dr poznam,“ je svojo ženo zavrnil.

Tona si je obliznila ustnice, še nekaj bi rada rekla, pa ni več prišla do besede.

„Tak reht ima ta kranjski Janez v Našem tedniku. Bo kmalu kar cela stran lista njegova. Lepega dne se bojo pa gospodje v Celovcu kar zmislili, da je treba list radi treh Korošic. Žefrančka in kranjskega Janeza povečati in takoj tudi podražiti seveda. Taki nič ne pomislijo, kako težko gre nam za denar.“

Tako je zastavljal besede sosed Julius.

Velika radovednost me je imela izvedeti, kaj čitatelji rečejo o mojem kotičku. Zdaj sem jo pa dobil pod nos, da sem se kar sesedel. Nekaj dni, po večkrat na dan sem skril iz steklenice okrepite pijače, da sem tako spet prišel k sebi.

Tudi ti, Poldek v Kanadi, znaš dobiti pod nas kaj podobnega, če boš nadalje glas-

no mislil, kako da se radi tvojih pisem čitatelji tepejo za „Naš tednik“. Moje črke niso groša vredne, pa tudi tvoje bojo nerade za tisočak ocenjene. Le nikar ne bodi, kar se ocene tiče, preveč radoveden. Prizadevaj se z menoj vred, da radovednost v sebi zadušiva kar najbolj se da. Za svarilo sebi, tebi in vsem radovednežem bom drugič zapisal eno, če bom le še prišel do te korajže, da se pripravim k pisanju.

Nisem časnikar, pa vseeno kratko omenim — na soboto zvečer pred Martinovo nedeljo smo po Clevelandu spremili „Teto na konju“, drugi dan, na nedeljo, smo pa „Miklovo Zalo“ spremili na njeni žalostni poti. Obakrat so se naši igralci dobro odrezali, da smo bili vsi prav zadovoljni.

Drugo nedeljo bomo pa spet Koroško gledali. Naš veliki prijatelj g. Grdina jo je iz obiska prinesel v svoji „škatljici“. Saj ste menda g. Grdina videli minulo poletje, ko se je mudil pri vas na Koroškem.

Še nekaj dni, pa bo treba na steno obesiti nov koledar. Kako hitro čas teče. Ni dolgo, ko smo godrnjali nad soncem, ki je tako neusmiljeno žgalo — spet godrnjamo, ker nam mrz koščice pretresa. Kdaj pa bomo zadovoljni?

Vsem na Krčanjah — potem dečlam, ki z menoj kramljajo — vsem Janezom in vsem čitateljem N. tednika želim prav srečno in blagoslovljeno leto 1953.

Kranjski Janez

Slovenske oddaje v radiu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji.

1. marca: 7.15 Verski govor. — Glasba. — 2. marca: 14.30 Tedenski pregled. — Humor za „železnim zastorom“. — 3. marca: 14.30 Zdravnik. — Iz dni, ki so bili... (sestavila dr. Valentin in Marija Inzko). 18.30 Mali večerni koncert. — 4. marca: 14.30 Za ženo in dom. — 5. marca: 18.30 Za mladino. — 6. marca: 14.30 Po svetu (Francija, II. del). — 7. marca: 8.45 Za naše male. — Šport. — 8. marca: 7.15 Verski govor. — Glasba.

TRST II. (306.1 m ali 980 kc sek)

Dnevne oddaje: 7.15—8.30, 11.30—14.45, 17.30—24.00. — Ob nedeljah: 8.00—24.00. — Poročila dnevnica: 7.15, 12.45, 14.00, 19.45, 23.15. — Ob nedeljah 8.15, 12.45, 19.45, 23.15.

26. februar: 13.00 Duet in harmonika. 19.00 Slovensčina za Slovence. — Večerne melodije. — 27. februar: 13.00 Glasba po željah. 19.00 Kraji in ljudje. 21.00 Koncert komornega zbora Škrjanček. 21.25 Zgodovina pomorstva. — 28. februar: 13.00 Sramel kvintet in pevski duet. 13.30 Kulturni obzornik. 19.00 Pogovor z ženo. 21.00 Malo za šalo — malo zares. 21.30 Klavirski koncert prof. Mirce Sanci-nove. 22.00 Pestra operetna glasba.

1. marca: 8.45 Kmetijska oddaja. 9.30 Vera in naš čas. 11.30 Oddaja za najmlajše. 12.15 Od melodije do melodije. 13.00 Glasba po željah. 16.00 Malo za šalo — malo zares. 17.00 Koncert moškega zbora iz sv. Križa. 18.00 Novice iz delavskega sveta. 19.00 Iz filmskega sveta. 21.30 Izbrana lirika.

PARIZ (val 30.17 in 41.89 metrov)

Oddaje vsak dan od 19. ure do 19.20

LJUBLJANA (val 202.1, 212.4, 327.1 m)

Zdravstveni nasveti vsak torek ob 17.30. Kmetijski nasveti vsako nedeljo ob 15.30 — Vsak dan ob 19.00 na valu 327.1 m oddaja za inozemstvo.

Radio-poslušalci so gotovo opazili, da ne prinašamo več programa ljubljanske radio postaje. Da nas ne bi mogoče kdo krivično sodil, moramo sporočiti, da smo dobivali iz vlačke za radioprogram iz ljubljanskega radio-vestnika. Iz neznanega vzroka pa zadnje tedne tega lista več ne dobivamo in zato tudi žal ne moremo prinašati radio-programa.

RADIO VATIKAN

Oddaje vsak četrtek in vsako soboto ob 19. uri. Vsako nedeljo ob 18. uri „Verska ura“. (val 50.25, 31.10, 25.55 in 196 m)

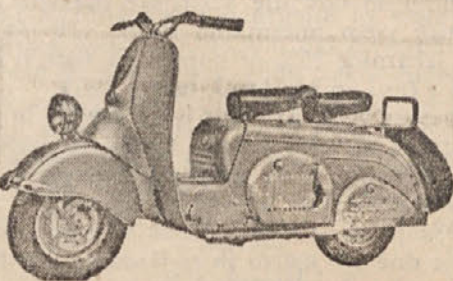
lepe oblike in poceni v veliki izbiri

BELJAK

Italienstr. 1

KÄRNTNER AUTOSALON

Lastnik: Alex Polgar
Celovec-Klagenfurt, Herreng. 10, tel. 44-24

Lohner-Superroller L 200

S 13.200

komfortno vozilo velike zmogljivosti in za vse vrste potreb:

• v mestu in na deželi • za trgovske posle in poklic
• za potovanje in šport • hitro in sposobno za sirmine
• s priklopo za tri osebe ali majhne tovore

Naplačilo: 4500.—, Ostanek v 24. mes. obrokih

8. MARCA posebni vlak v PLANICO k mednarodnim smučkim skokom. Prijave do 28. februarja pri

KÄRNTNER REISEBÜRO

Celovec, Neuer Platz 2 — Telefon 43-21

URADNE OBJAVE

Koroška zbornica obrtnega gospodarstva

Zavod za pospeševanje gospodarstva

TRGOVSKI PRIPRAVLJALNI TEČAJI ZA POMOCNEKE IZPITE V CELOVCU, BELJAKU, SPITTALU NA DRAVI, VOLŠPERKU IN ST. VIDU NA GLINI

Koncem februarja bodo v zgoraj označenih krajih trgovski pripravljalni tečaji za izpite trgovskih pomočnikov, ki bodo spomlad.

Učna snov: trgovsko računanje in knjigovodstvo.

Učna doba: 25. oz. 30. ur. Prispevek za tečaj po S. I. — za vsako učno uro.

Začetek tečaja v Celovcu: v četrtek, dne 26. februarja 1953, ob 19. uri v zavodu za pospeševanje gospodarstva pri trgovski zbornici, Bahnhofstrasse 40/III.

Prijave za ta tečaj je nasloviti za Beljak na strokovno šolo v St. Martin in za Celovec na Zavod za pospeševanje gospodarstva. Ob prijavi bodo tečajniki zvedli, kdaj in kje se bo tečaj pričel.

Koroška zbornica obrtnega gospodarstva

v Celovcu, Bahnhofstrasse 40

VAJENSKI ZAKLJUČNI IZPITI V POMLADI 1953

Vsi vajenci v industriji, trgovini in v gostinski obrti (ne v obrti), katerim konča s pogodbo dolročena učna doba do 30. junija 1953, se morajo prijaviti k vajenskem končnemu izpitu najkasneje do 15. marca 1953.

Predpisane obrazce za prijavo je mogoče dobiti pri vajenskem referatu koroške zbornice za obrtno gospodarstvo v Celovcu, Bahnhofstrasse 40, I. nadstropje, soba št. 34. Prijavo za izpit, ki mora biti opremljena z vsemi prilogami, kakor je razvidno iz prijavnega obrazca, je oddati pri vajenskem referatu trgovske zbornice. Izpitni prijavi je priložiti tudi poročilo o zaposlitvi in delu.

Najlepše darilo za vsako priliko je

Slovenska kuharica

(S. F. Kalinšek)

in

praktična kuharica

FRANCOSKO — SLOV. SLOVAR IN RAZNE LEPOSLOVNE KNJIGE

Naročite takoj pri upravi „Našega tednika“ pod značko „Kranjski Janez“.

Globoko užaloščeni sporočamo žalostno vest, da je naš ljubi oče in brat, gospod

vladni svetnik

Dr. Benno Ritter von Arlt

primarij sanatorija „Maria Hilf“

imetnik Franc Jožefovega reda (K. D.), oficirskega odlikovanja Rdečega križa (K. D.), Koroškega križa za zasluge, viteškega križa I. reda avstrijskega zaslužnega reda, Marijanskega križa in številnih drugih odlikovanj

umrl dne 24. februarja 1953 po dolgotrajni težki bolezni v 79. letu starosti previden s sv. sakramenti za umirajočce.

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, dne 27. februarja 1953, ob 14. uri iz mrtvaške veže na pokopališču pri Sv. Martinu, Luegerstrasse.

Sveta maša zadušnica bo brana v soboto, dne 28. februarja 1953, ob 7. uri v mestni župni cerkvi.

Celovec, Dunaj, v februarju 1953.

Dr. Ferdinand v. Arlt
sin

Zvezni svetnik za skrbstvo Ilse v. Arlt
sestra

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT

Precht

Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30

Od 27. 2. do 2. 3.: „Schwester Maria Bonaventura“

Stadttheater

Predstave ob 16. in 18. uri, ob ponedeljkih tudi ob 20. uri.

Od 27. 2. do 2. 3.: „Der Kegelkönig“

BELJAK-VILLACH

Bahnhoflichtspiele

Od 27. 2. do 2. 3.: „Heidi“,

Sehnsucht nach der Heimat.

Dne 1. 3. ob 10. uri in dne 2.

ter 3. 3. ob pol 10. uri: „Der kleine Muck“.

Od 3. do 5. 3.: „In der Hölle von Missouri“.

Ikon-Filmsko gledališče v Pliberku

Od 28. 2. do 1. 3.: „Vulcano“

DOBRLA VAS

Dne 28. 2.: „Das letzte Rezept“

Dne 1. 3.: „Das letzte Rezept“

MALI OGLASI

Iščem službo mehanika, strojnega ključavničarja, šoferja ali traktor-skega vozača. — Naslov pri upravi „Našega tednika“.

Kmetovalci, pozor! Kdor ima na prodaj les, rabi denar, strešno opeko, cement itd., naj se zaupno obrne na trdno Johann Zagar, Klagenfurt, Rampenstrasse 15.

Brez SCHLEPPE - piva bi žeja biva

Kupujte predvsem pri trgovcih, ki oglašajo v našem listu!